

Nota
Uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem
Oostkamp – Fabiolalaan Fase 2

Verslag van Resultaten

Ons kenmerk :	ORTEC2402394
Auteurs :	Melissa d'Haenens Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag :	19 juni 2025
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2025E181
Wettelijk depot :	D/2025/15.001/63

Coverfoto: Dronefoto bij uitvoering van de proefsleuven fase 2.

Auteurs & autorisatie:

Melissa d'Haenens

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00004)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2025/15.001/63

INHOUDSTAFEL

Deel 1: Samenvatting uitgevoerde vooronderzoeken	4
1.1 Archeologienota ID 16951.....	6
1.2 Archeologienota ID 24965, Nota ID 28114	8
1.2.1 Archeologienota ID 24965.....	8
1.2.2 Nota ID 28114.....	10
1.2.3 Vlakdekkende opgraving	15
1.3 Nota ID 32419	16
1.3.1 Landschappelijke boringen (2025A58)	16
1.3.2 Archeologische boringen (2025A131)	17
1.3.3 Proefsleuven fase 1 (2025A316)	18
Deel 2: Resultaten proefsleuvenonderzoek fase 2	21
1 Beschrijvend gedeelte	21
1.1 Administratieve gegevens	21
1.2 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen	23
1.3 Onderzoeksmethoden en -technieken.....	24
1.3.1 Algemene bepalingen.....	24
1.3.2 Specifieke methodologie	24
1.3.3 Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie	25
2 Assessmentrapport.....	31
2.1 Beschrijving van de aardkundige opbouw	43
2.2 Beschrijving van de archeologische sporen	45
2.3 Beschrijving van de vondsten.....	51
2.4 Natuurwetenschappelijke staalnames	51
2.5 Conservatie-assessment.....	51
2.6 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	52
2.7 Confrontatie resultaten voorgaand onderzoek.....	53
2.8 Archeologische verwachting en advies verder onderzoek.....	54
2.9 Conclusie en beantwoording onderzoeksvragen	56
Bibliografie	58
Ondertekening.....	59
Bijlagen	60

Deel 1: Samenvatting uitgevoerde vooronderzoeken

In december 2020 werd er door het agentschap Onroerend Erfgoed akte genomen van een archeologienota (ID 16951) naar aanleiding van een aanvraag van verkavelingsvergunning voor een terrein aan de Fabiolalaan in Oostkamp. Het plangebied is momenteel onbebouwd. De bebouwing in de noordwestelijke hoeken van het zuidelijke en noordelijke deel van het projectgebied zijn reeds afgebroken.

In het kader van de aanvraag voor stedenbouwkundige handelingen voor de aanleg van de wegenis werden een archeologienota (ID 24965) en nota (ID 28114) opgesteld voor deelterrein F in de zuidwestelijke hoek van het projectgebied. De stedenbouwkundige vergunning is momenteel in uitvoering en de weg wordt aangelegd. De nota bestond uit een landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek waarbij er een advies werd opgesteld voor een opgraving in de zone ter hoogte van de wegeniswerken. De zone ten zuiden van de wegenis werd vrijgegeven door de beperkte impact van de geplande werken. De opgraving werd intussen uitgevoerd, maar er is nog geen eindverslag beschikbaar.

Bijgevolg behelst deze nota enkel het vergunningsgebied ten noorden van de deelzone F (blauw op kaart).

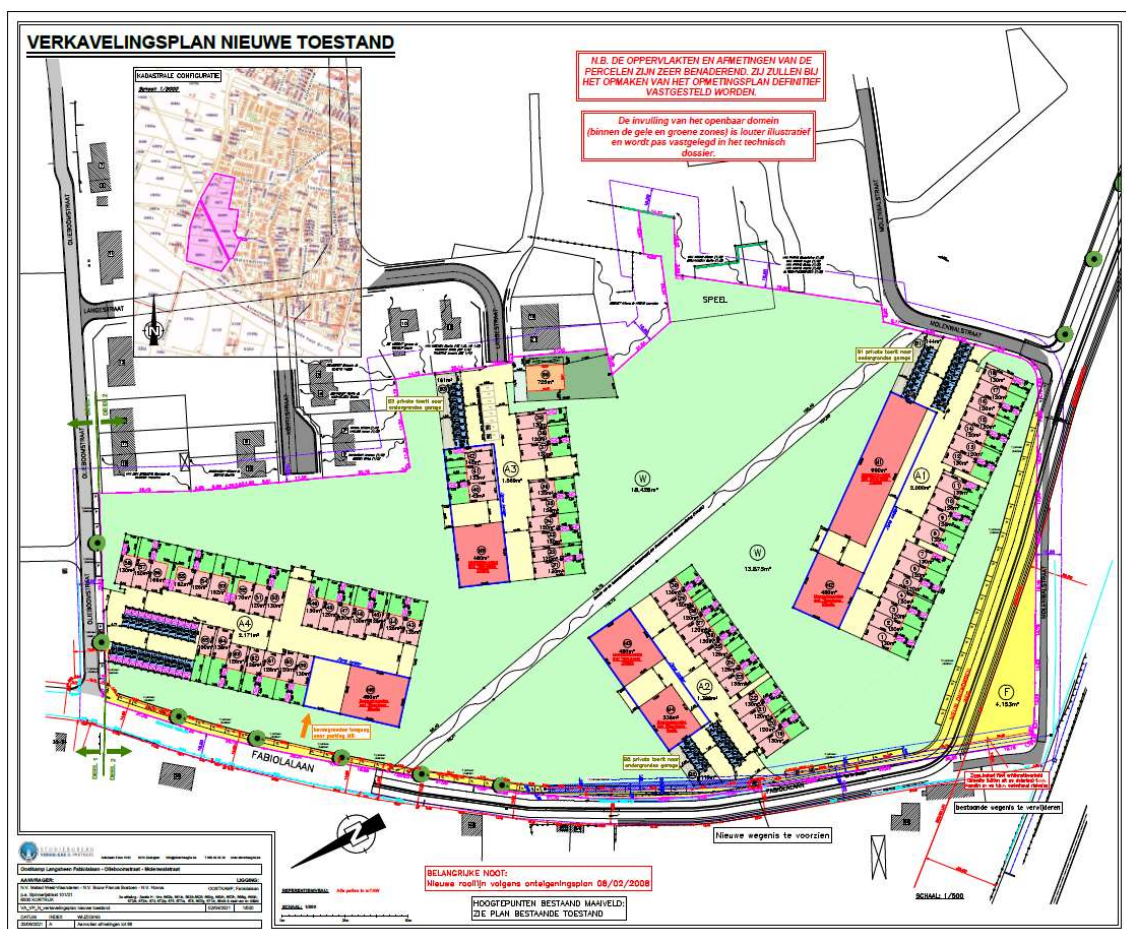

Fig. 1.1: Verkavelingsplan (© Initiatiefnemer).

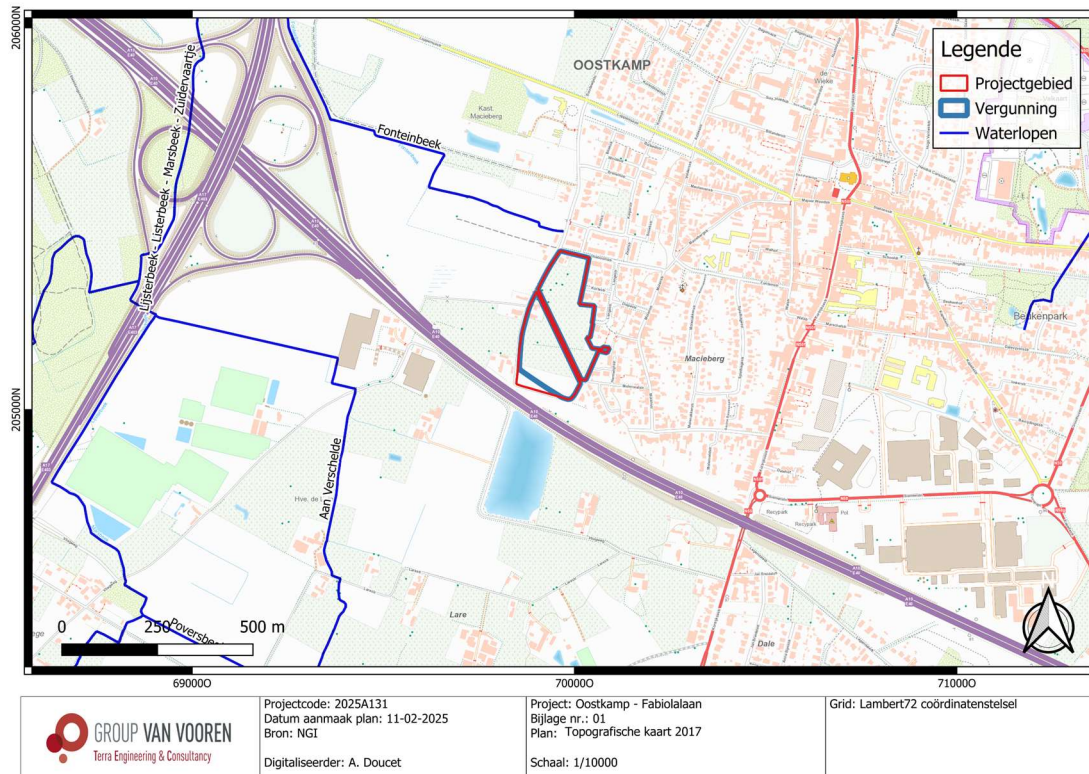

Fig. 1.2: Topografische kaart (2017) met situering van projectgebied (© NGI).

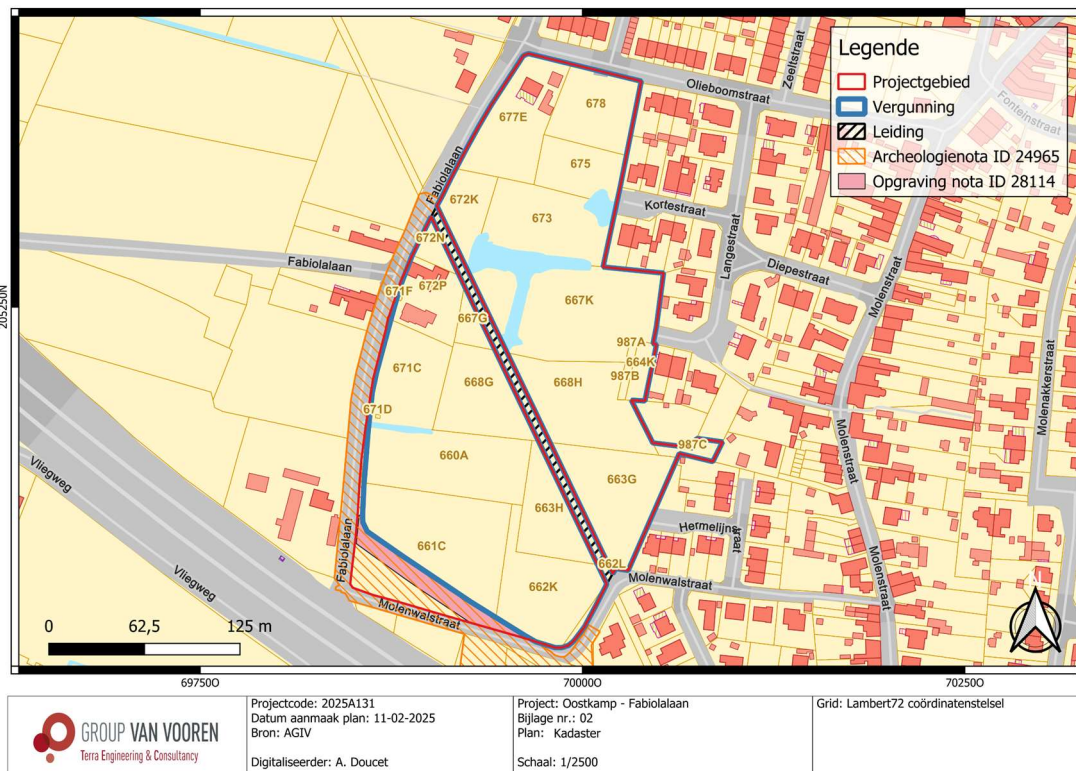

Fig. 1.3: Kadasterkaart met situering van projectgebied (© AGIV).

Fig. 1.4: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van projectgebied (@ AGIV).

1.1 Archeologienota ID 16951¹

De geplande werken omvatten een vergunningsaanvraag ter realisatie van een verkaveling met omgevingsaanleg. Het volledige plangebied wordt getransformeerd van landbouwgrond naar woonzone. De bestaande gebouwen worden afgebroken en er worden 65 individuele woningen en 6 meergezinswoningen (5 van 7 bouwlagen hoog, 1 van 3 bouwlagen hoog) aangelegd. Deze gebouwen worden gegroepeerd in 4 zones: 2 in het noordelijke deel en 2 in het zuidelijke deel van het plangebied. Elke deelzone van gebouwen krijgt een eigen wegenis, die aansluit op de omliggende straten, en een bovengrondse parkeerruimte. Bijkomend wordt binnen elke deelzone onder de meergezinswoningen een parkeergarage aangelegd. Elke individuele woning krijgt een achtertuin. De tussenliggende ruimte tussen de gebouwzones wordt ingericht als een groenpark, met wandelpaden, groenzones en waterbufferzones. Het is duidelijk dat de werken een grote impact zullen hebben op de bodem: afbraak- en rooiwerken, het bouwrijp maken van de percelen, het optrekken van de woningen, het uitgraven van de parkeergarages, het aanleggen van wegenis, nutsvoorzieningen en -leidingen, het inrichten van het parkgebied en de tuinzones, allerhande werfverkeer.

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

Het plangebied gelegen ten zuidwesten van de dorpskern van Oostkamp was ca. 1777 (Ferrariskaart) een grotendeels onbebouwd terrein, in gebruik als landbouwgrond en bos. In het noordwesten van het terrein worden enkele gebouwen afgebeeld, mogelijk een voorloper van het hoevecomplex dat zeker vanaf begin 19de eeuw gelegen was langs de Fabiolalaan en dat eind 19de eeuw werd uitgebreid met enkele

¹ Acke et al. 2020 (ID 16951).

gebouwen langs de Olieboomstraat. Dit complex werd in het begin van de 21ste eeuw grotendeels afgebroken. De huidige wegenis die het plangebied in het zuiden, westen en noorden begrenst, is reeds aanwezig op de Ferrariskaart. De huidige Fabiolalaan gaat terug op een oudere weg waarlangs zich onder meer een kasteel en enkele grotere hofsteden ontwikkelden. In de loop van de 19de eeuw verdwijnt het bos en komt het terrein zo goed als volledig in gebruik als landbouwgrond (hoofdzakelijk weiland). Begin 20ste eeuw wordt ook de voorloper van huidige bebouwing centraal langs de Fabiolalaan gebouwd. Deze bebouwing en het hoevecomplex zal mogelijk voor enige bodemverstoring gezorgd hebben, maar andere gekende grootschalige verstoringen lijken er niet geweest te zijn op het plangebied. Hoe de site er uitzag voor 1777 is niet gekend.

De historische achtergrond en de vele nog bewaarde hofsteden en kastelen getuigen van het rijke Middeleeuwse verleden van Oostkamp, wat zich ongetwijfeld ook archeologisch zal vertalen. Enkele schaarse losse lithische vondsten, de grafheuvels en andere sporen gekend via luchtfotografie, en uiteraard de geattesteerde sites uit de IJzertijd en de vroege Middeleeuwen bij het onderzoek net ten noorden van het plangebied, bewijzen echter dat de regio al veel langer druk werd gefrequenteerd door de mens, zowel voor bewoning, ambachtelijke activiteiten als begraving. De sporen aangetroffen in de zone nabij de Olieboomstraat bij de eerdere prospectie op het gebied ten noorden van de plangebied, wijzen mogelijk op de aanwezigheid van een archeologische site op het plangebied.

Het grootste deel van het terrein bestaat uit matig natte (in het zuidelijke deel) tot zeer natte (in het noordelijke deel) bodems, zonder profielontwikkeling. Dit verklaart het voorkomen van enkele drassige zones op het terrein. De randzones ten oosten en ten westen, die hoger gelegen zijn, hebben drogere gronden. Dit hoeft echter niet te betekenen dat het plangebied te nat was voor bewoning of menselijke activiteiten in het verleden. De huidige grondwatertafel weerspiegelt niet noodzakelijk de grondwatertafel van honderden/duizenden jaren geleden. Bovendien heeft het archeologisch onderzoek op de percelen ten noorden van het plangebied enkele sites opgeleverd; de bodemkundige situatie daar is vergelijkbaar aan die van het huidige plangebied. Bij het sleuvenonderzoek werd vastgesteld dat over het volledige terrein de donker grijsbruine A-horizont direct op de C-horizont was gelegen. Dit diende bij de opgraving enigszins bijgesteld te worden; er werden op een kleine zone 3 verschillende profieltypes herkend: het eerder vermelde AC-profiel, een volledig tot deels bewaarde podzolbodem en een zone waar het microreliëf nog bewaard was gebleven in de vorm van een depressie. Er werd een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd tijdens de opgraving, dit leverde geen steentijd artefacten op, en dus ook geen in situ bewaarde steentijd artefactensite. Het is echter mogelijk dat binnen het plangebied ook een bewaarde paleobodem aanwezig is. Vroeger was er in deze omgeving een microreliëf met verschillende depressies aanwezig, wat aantrekkelijk kan geweest zijn voor jagers-verzamelaars.

Deze gegevens tonen aan dat het projectgebied een eerder hoge archeologische verwachting heeft. Mogelijk loopt een site aangetroffen bij het onderzoek op de percelen net ten noorden van de Olieboomstraat door op het huidige plangebied. Sporen van de hoeve gelegen in de noordwesthoek, die minstens teruggaat tot begin 19de eeuw, en de activiteiten op het erf zullen zeker sporen in de bodem hebben nagelaten. Ook zijn site(s) uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen, gezien de archeologische context en de historische gegevens, zeker niet uit te sluiten. Daarnaast bestaat de kans op het voorkomen van bewaarde paleobodems en oud microreliëf, waardoor er mogelijk ook een potentieel is naar in situ bewaarde steentijdsites. Er hebben geen gekende diepgaande verstoringen plaatsgevonden op het plangebied, waardoor kan verondersteld worden dat eventueel aanwezige archeologische sites een goede bewaring zullen hebben.

Op basis van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. Het plangebied kent een eerder hoge archeologische verwachting, en de werken zijn van die aard dat mogelijke sites bedreigd worden. Een verder vooronderzoek kan relevante kennisvermeerdering genereren: hoewel er meerdere sites gekend zijn in de ruimere omgeving, zijn deze niet het gevolg van een gecoördineerd archeologisch onderzoek over een grotere oppervlakte. Uitzondering hierop vormt het onderzoek op de percelen net ten noorden van het plangebied. Verder vooronderzoek op deze site kan ongetwijfeld nuttige kennis bijbrengen die de gegevens gegenereerd bij het vlakbij gelegen onderzoek kunnen aanvullen of nuanceren, en zal ook bijdragen tot een betere algemene kennis van het archeologische verleden van de omgeving rond Oostkamp. Er dient bijgevolg verder vooronderzoek te gebeuren, in uitgesteld traject na het verkrijgen van de omgevingsvergunning en na het slopen van de gebouwen en het rooien van de bomen.

1.2 Archeologienota ID 24965, Nota ID 28114

1.2.1 Archeologienota ID 24965²

In januari 2023 werd akte genomen van de archeologienota met ID 24965. Deze archeologienota werd opgesteld voor een terrein ten zuiden van en deels overlappend (zone F) met het huidige projectgebied. Uit het bureauonderzoek bleek dat het terrein op een interessante landschappelijke locatie gelegen is, op een uitloper van het Tielts Plateau. Daarnaast vond er in de nabijheid van het terrein een archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem (proefsleuven; CAI ID 206972) plaats met daaropvolgend een opgraving (CAI ID 211473). Tijdens deze onderzoeken werden waarden uit de Metaaltijden t.e.m. Vroege Middeleeuwen aangetroffen. Daarnaast werden er in de omgeving van het projectgebied nog meerdere archeologische waarden in kaart gebracht uit de Metaaltijden t.e.m. Post-Middeleeuwen.

Er werd een advies opgesteld voor uitgesteld vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem (landschappelijk bodemonderzoek, eventueel Steentijdtraject en proefsleuven).

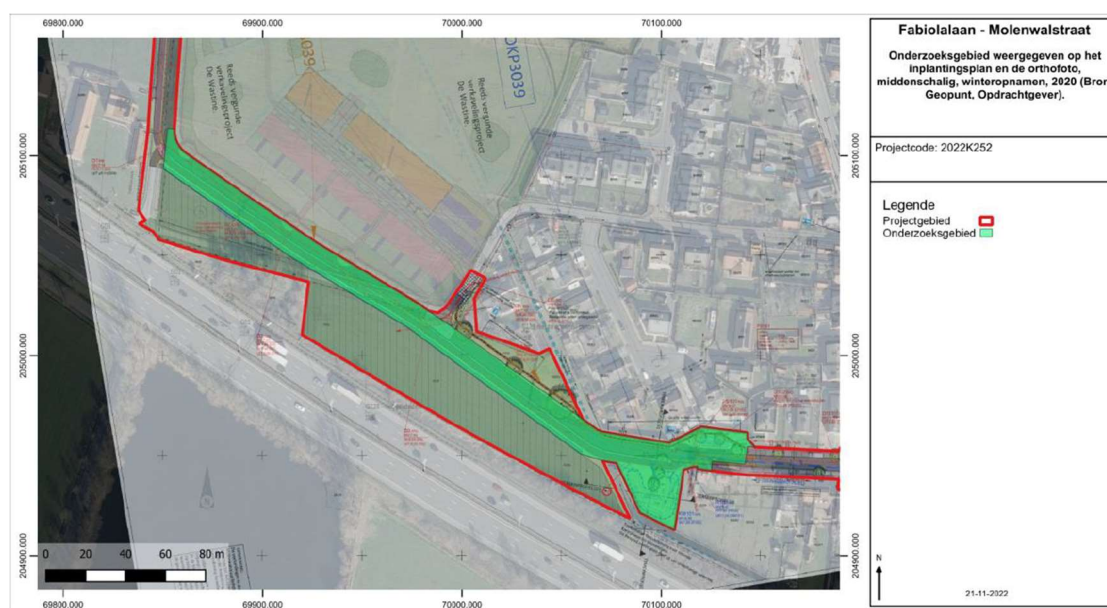

Fig. 1.5: Luchtfoto (2020) en inplantingsplan met situering het advies voor verder vooronderzoek
(© Van Goidsenhoven 2023, Figuur 2).

² Willaert 2023 en Van Goidsenhoven 2023.

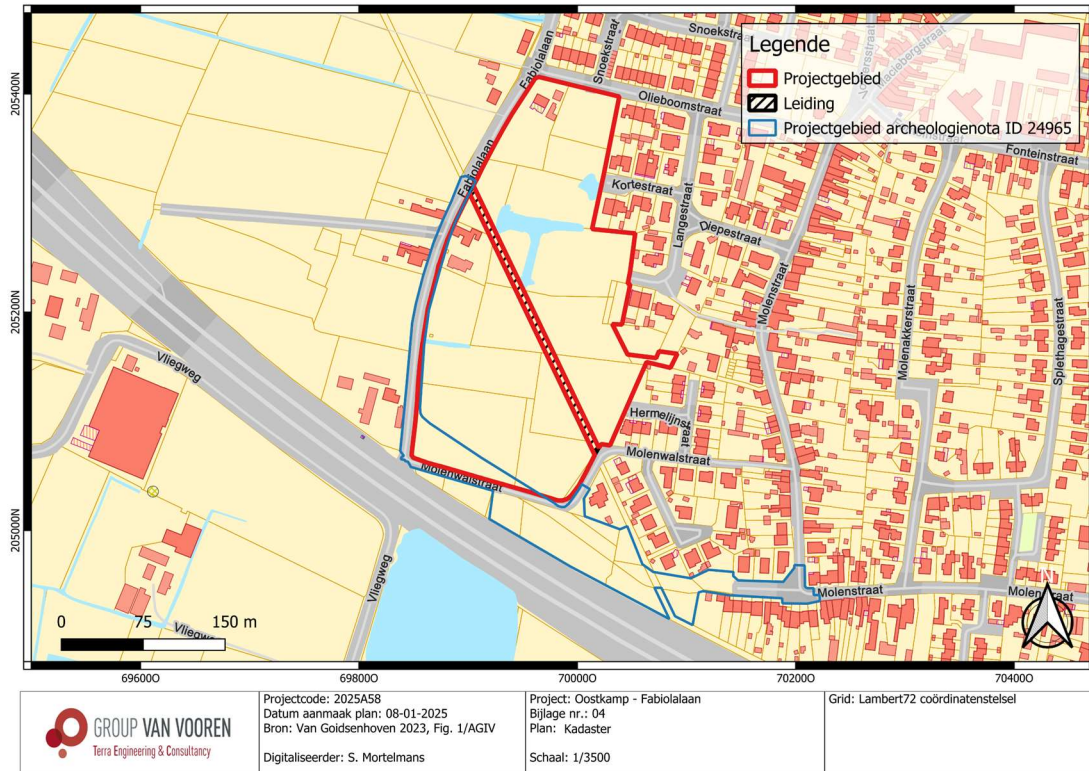

Fig. 1.6: Kadasterkaart met situering van huidige projectgebied en het projectgebied van de archeologienota ID 24965 (© AGIV/Van Goidsenhoven 2023, Figuur 1).

Fig. 1.7: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van huidige projectgebied en het projectgebied van de archeologienota ID 24965 (© AGIV/Van Goidsenhoven 2023, Figuur 1).

1.2.2 Nota ID 28114^{3,4}

In december 2023 werd er akte genomen van de nota met ID 28114. Deze nota werd opgesteld voor een terrein ten zuiden van en deels overlappend (zone F) met het huidige projectgebied. In de nota werden de resultaten van een landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek gerapporteerd. Deze onderzoeken werden ook deels uitgevoerd binnen het zuidwestelijke deel van het projectgebied (zone F).

Landschappelijk bodemonderzoek⁵

In totaal werden er acht boringen uitgevoerd, waarvan boringen 1 t.e.m. 3 werden uitgevoerd binnen de huidige contour van het projectgebied. Dit leverde uitsluitend A/C-bodemprofielen op. De C-horizont werd gekenmerkt door gestratificeerde afzettingen, welke als fluviatiele Weichseliaan afzettingen werden geïdentificeerd.

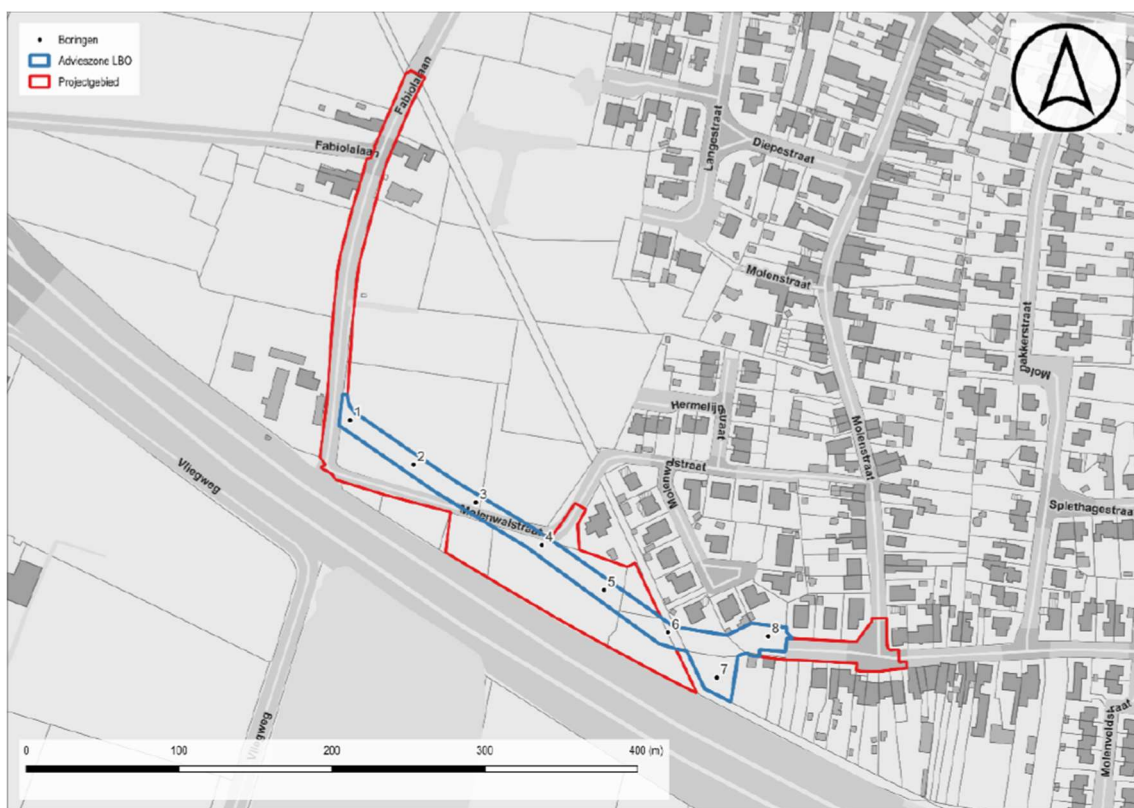

Fig. 1.8: Kadasterkaart met situering het projectgebied en het boorpuntenplan (© Vergauwe 2023, Figuur 1).

³ Vergauwe 2023.

⁴ Poffliet 2023.

⁵ Vergauwe 2023.

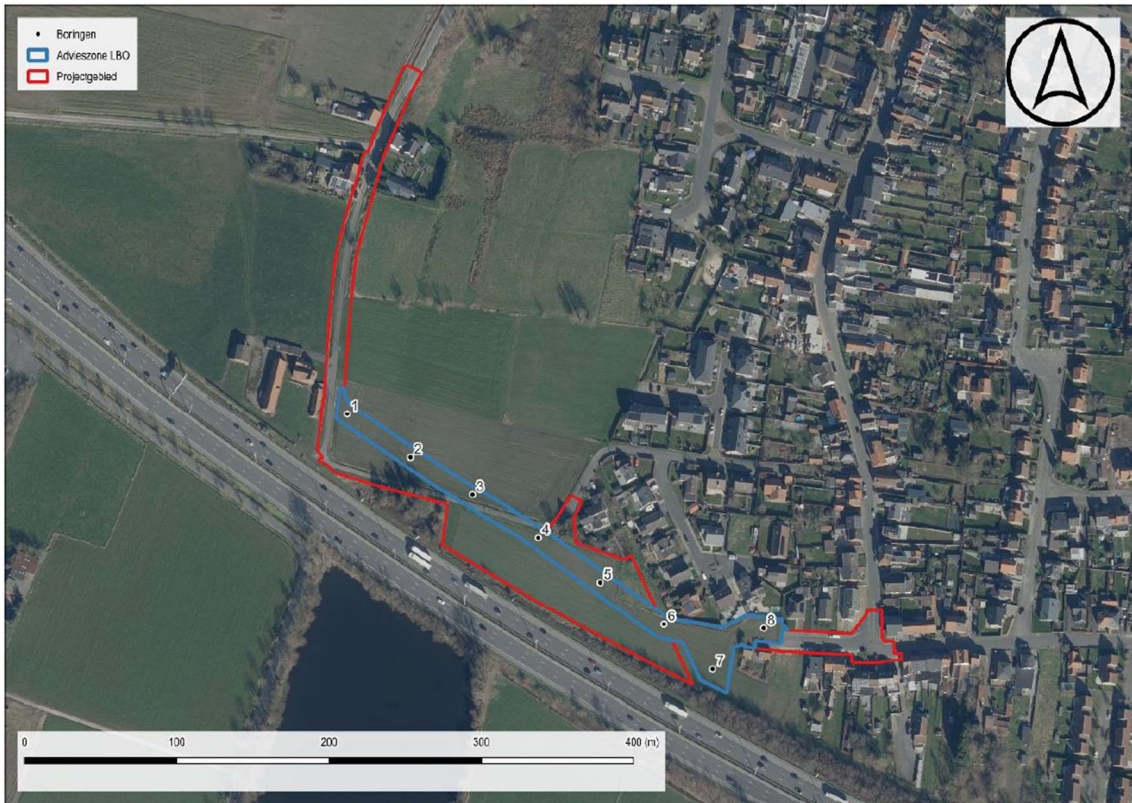

Fig. 1.9: Luchtfoto (2022) met situering het projectgebied en het boorpuntenplan (© Vergauwe 2023, Figuur 2).

Oostkamp Aquafin OKP3039
landschappelijk bodemonderzoek
2023E247

boringen:
1-2-3-4-5-6-7-8

Pedo-sedimentaire eenheden

- Ap-Antropogeen
- C-Antropogeen
- Ap-Fluviaal Weichseliaan
- AC-Fluviaal Weichseliaan
- C-Fluviaal Weichseliaan
- C-Tertiair

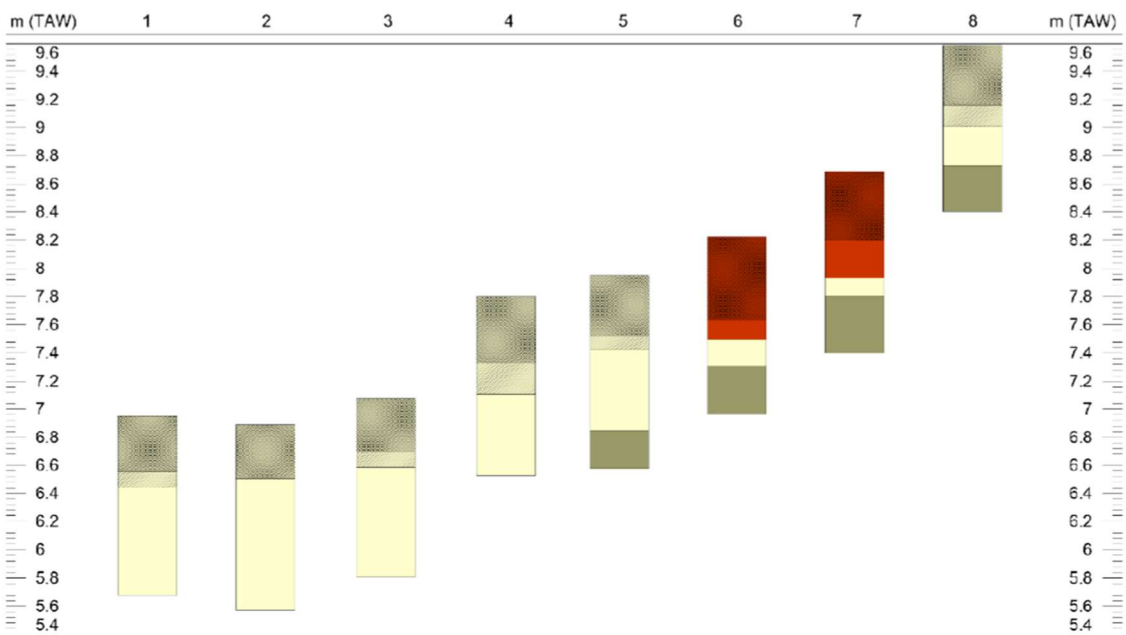

Fig. 1.10: Schematische weergave van de boorprofielen (© Vergauwe 2023, Figuur 3).

Fig. 1.11: Boring 1 (© Vergauwe 2023, Figuur 4).

Proefsleuvenonderzoek⁶

Er werden in totaal twee sleuven gegraven, waarbij de noordwestelijke sleuf binnen de contour van het huidige projectgebied aangelegd werd. Beide sleuven kregen hetzelfde werkputnummer. In totaal werden er 53 relevante archeologische sporen aangetroffen, waarvan het merendeel in de noordwestelijke zone van het onderzoeksgebied geregistreerd werd. Het betreft 26 kuilen, 23 gracht- en greppelsegmenten en vier depressies. Er werd een beperkt aantal fragmenten keramiek uit de Metaaltijden t.e.m. de Post-Middeleeuwen aangetroffen. Binnen het vondstensemble werden er voornamelijk fragmenten Vol-Middeleeuws aardewerk aangetroffen. Enkele grachten konden op basis van historisch kaartmateriaal als 18de – 19de-eeuwse perceelsgrenzen geïdentificeerd worden.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek werd een vlakdekkende opgraving geadviseerd.

⁶ Polfiet & Slabbinck 2023.

Fig. 1.12: Uitgevoerde proefsleuven (© Polfliet & Slabbinck 2023, Figuur 7).

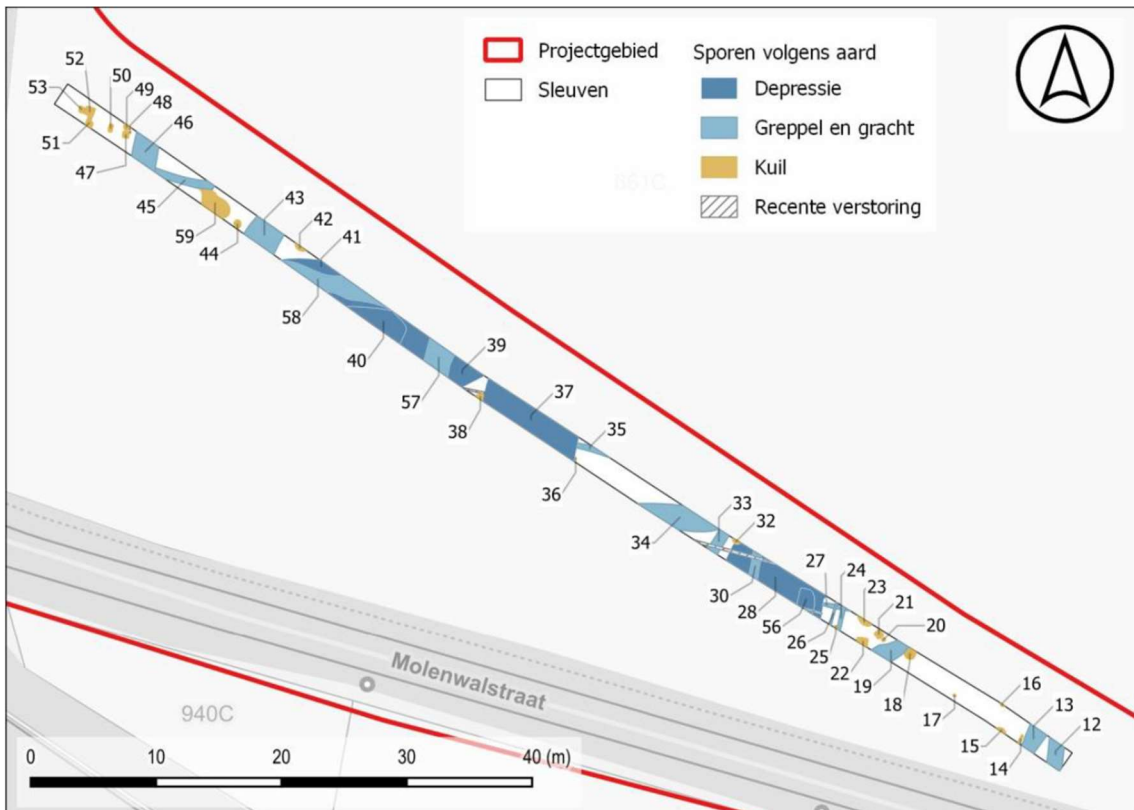

Fig. 1.13: Allesporenplan noordwestelijke zone (© Polfliet & Slabbinck 2023, Figuur 17).

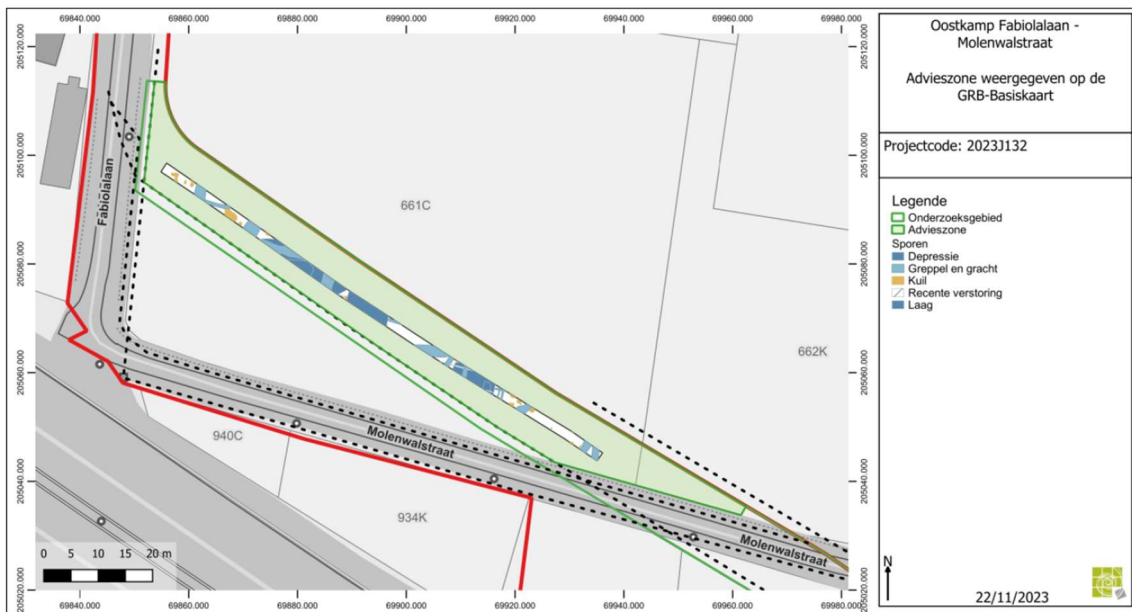

Fig. 1.14: Advieszone voor de vlakdekkende opgraving (© Polfliet & Slabbinck 2023, Figuur 4).

OOMO-23 _ 2023J132: Put 1, Vlak 1, Spoor17

OOMO-23 _ 2023J132: Put 1, Vlak 1, Spoor18

Fig. 1.15: Detailfoto's van S17 (links) en 18 (rechts) (© Polfliet & Slabbinck 2023, Figuur 22).

OOMO-23 _ 2023J132: Put 1, Vlak 1, Spoor 47

OOMO-23 _ 2023J132: Put 1, Vlak 1, Spoor 51 & 52 & 53

Fig. 1.16: Detailfoto's van S47 (links) en S51/S52/S53 (rechts) (© Polfliet & Slabbinck 2023, Figuur 23).

1.2.3 Vlakdekkende opgraving⁷

Ten gevolge van het advies uit de nota met ID 28114, werd een vlakdekkende opgraving uitgevoerd binnen de zone voor de aanleg van het wegtracé (Fig. 1.14).

Tijdens de opgraving werden sporen van een erf uit de Volle Middeleeuwen aangetroffen (Fig. 1.17). Er werd een groot aantal greppelsegmenten opgegraven, alsook een waterkuil en enkele kuilen. Verder werden er twee hoofdgebouwen opgegraven alsook enkele bijgebouwen, waaronder een vijfpalenspieker. Eén hoofdgebouw werd opgegraven in het noordwestelijke deel van het terrein en één hoofdgebouw en de vijfpalenspieker werden opgegraven in het zuidoostelijke deel van het terrein. De vondsten wijzen op een datering in de 12de-13de eeuw. Naast sporen uit de Volle Middeleeuwen werden er een tweetal kuilen opgegraven die op basis van de vondsten in de Late IJzertijd of Romeinse Tijd dateren en wijzen op mogelijke bewoning in de nabijheid van het opgegraven terrein.

Ten tijde van het schrijven van deze nota is de rapportage van de opgraving in uitvoering.

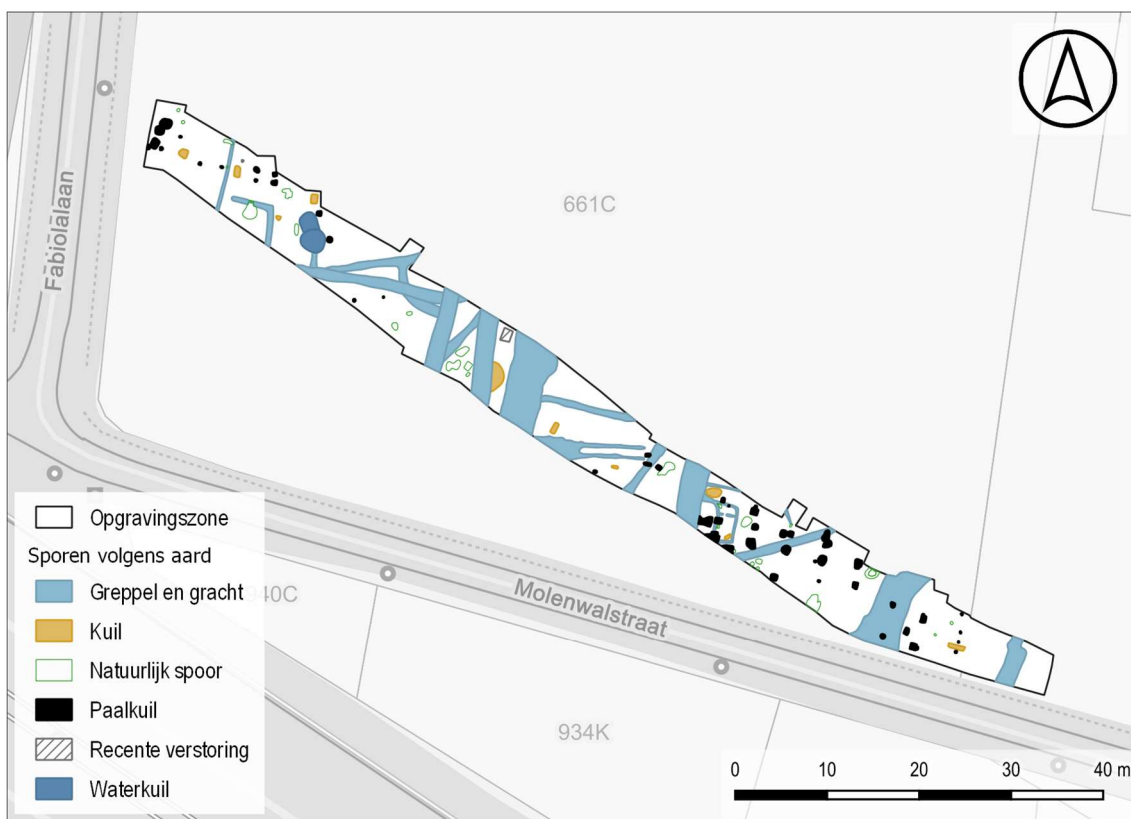

Fig. 1.17: Ongepubliceerd allesporenplan van de vlakdekkende opgraving (© Ruben Willaert nv, In Press).

⁷ Pers. comm. Bruno Polfiet (Ruben Willaert NV) 14 januari 2025.

1.3 Nota ID 32419⁸

1.3.1 Landschappelijke boringen (2025A58)

In totaal werden er 36 boringen uitgevoerd. Het landschappelijk bodemonderzoek leverde voornamelijk A/C-bodemprofielen op. Nagenoeg alle boringen vertoonden een antropogene A-horizont van 30 à 60 cm dik. Bij één boring (Boring 3) werd een bewaarde Bir-horizont vastgesteld. Bijgevolg werden archeologische boringen voorgesteld in deze zone. Er werden zodoende twee pedogenetische zones voor het terrein vastgesteld: de A/C- bodemprofielen in het noorden, westen en oosten en de Bir-horizont in het zuiden.

Fig. 1.18: Bodemproefiel 1 links (referentieprofiel pedogenetische zone met A/C-proefiel) en bodemproefiel 3 rechts (referentiebodemprofiel pedogenetische zone met Bir-profiel).

⁸ DOUCET et al 2025.

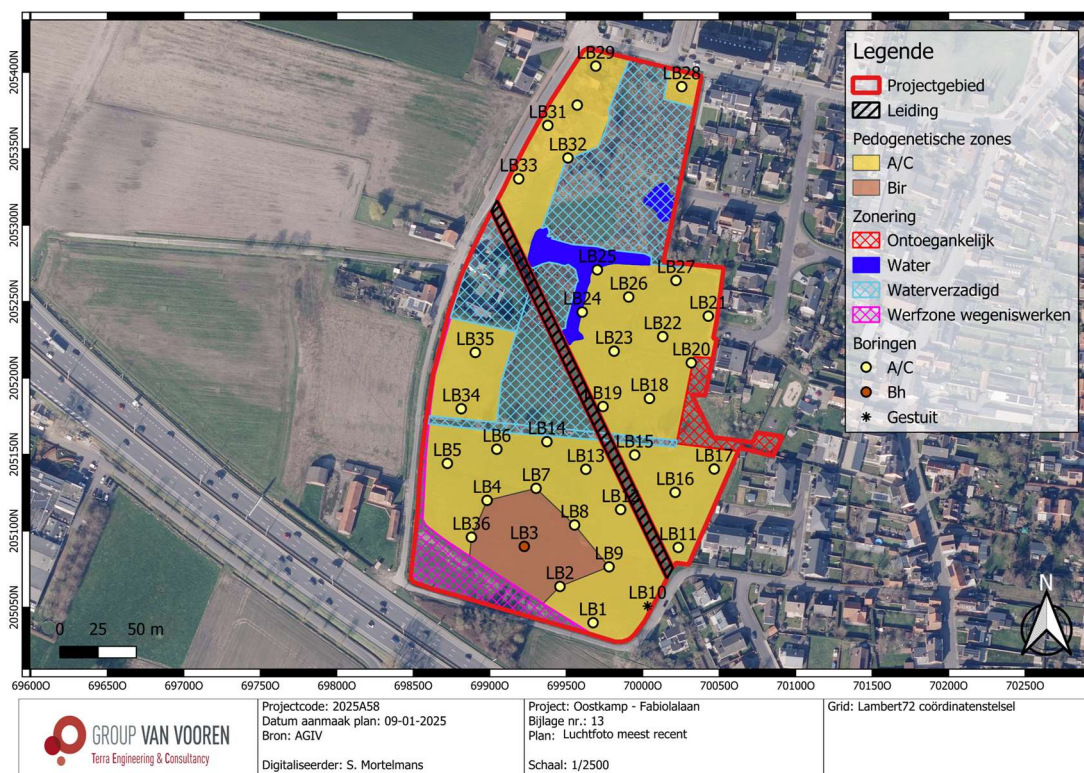

Fig. 1.19: Afbakening zone voor archeologisch booronderzoek, geprojecteerd op de meest recente luchtfoto (2024) (AGIV).

1.3.2 Archeologische boringen (2025A131)

Op basis van de vaststellingen uit het landschappelijk bodemonderzoek werd een zone van 3 980 m² afgebakend waar een bewaarde B-horizont aanwezig was. Slechts bij zes verkennende boringen (VB2-3, VB6, VB10, VB14 en VB18) werd een verbrokkelde ijzer B-horizont vastgesteld, terwijl bij de overige boorpunten enkel nog een klein restantje B zichtbaar was of de B-horizont volledig afwezig was. Het verkennend archeologisch booronderzoek leverde geen eco- of Steentijdartefacten op die wijzen op het voorkomen van een artefactenvindplaats uit de Steentijd.

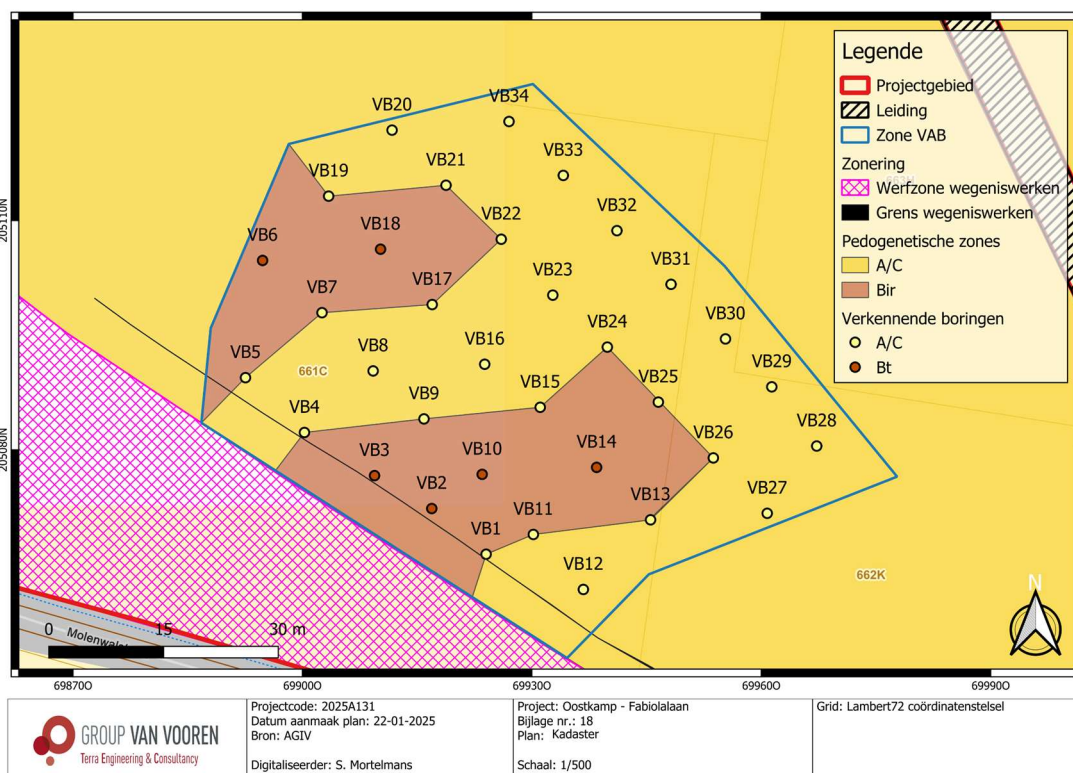

Fig. 1.20: Kadasterkaart met de uitgevoerde archeologische boringen en vastgestelde pedogenetische zones (© AGIV).

1.3.3 Proefsleuven fase 1 (2025A316)

Omwillen van de natte omstandigheden werd het proefsleuven onderzoek in twee fases opgesplitst. In de eerste fase werden er 24 sleuven gegraven waarbij er in totaal 44 relevante archeologische sporen aangetroffen werden. Het merendeel bevond zich op de drogere gronden in het noordwesten en zuiden van het projectgebied. De sporen in het zuiden lijken aan te sluiten op de archeologische waarden die werden aangetroffen tijdens de opgraving net ten zuiden onder de wegnis (eindverslag *in press*). Vermoedelijk hebben deze sporen dus ook eerder een datering in de 12de - 13de eeuw, doch zoals het proefsleuvenonderzoek (ID28114) en de opgraving uitwees, zullen ook in deze zone verspreid een aantal Romeinse waarden naar voren komen. De sporen in het noordwestelijke deel van het terrein lijken op basis van het aangetroffen aardewerk eerder te dateren in de Romeinse periode. Bijgevolg is er dus sprake van een meerperiodensite die zich vermoedelijk uitstrekt over de hogere en drogere zuidwestelijke rug.

Op basis van de resultaten van de eerste fase van het proefsleuvenonderzoek werd een vlakdekkende opgraving geadviseerd.

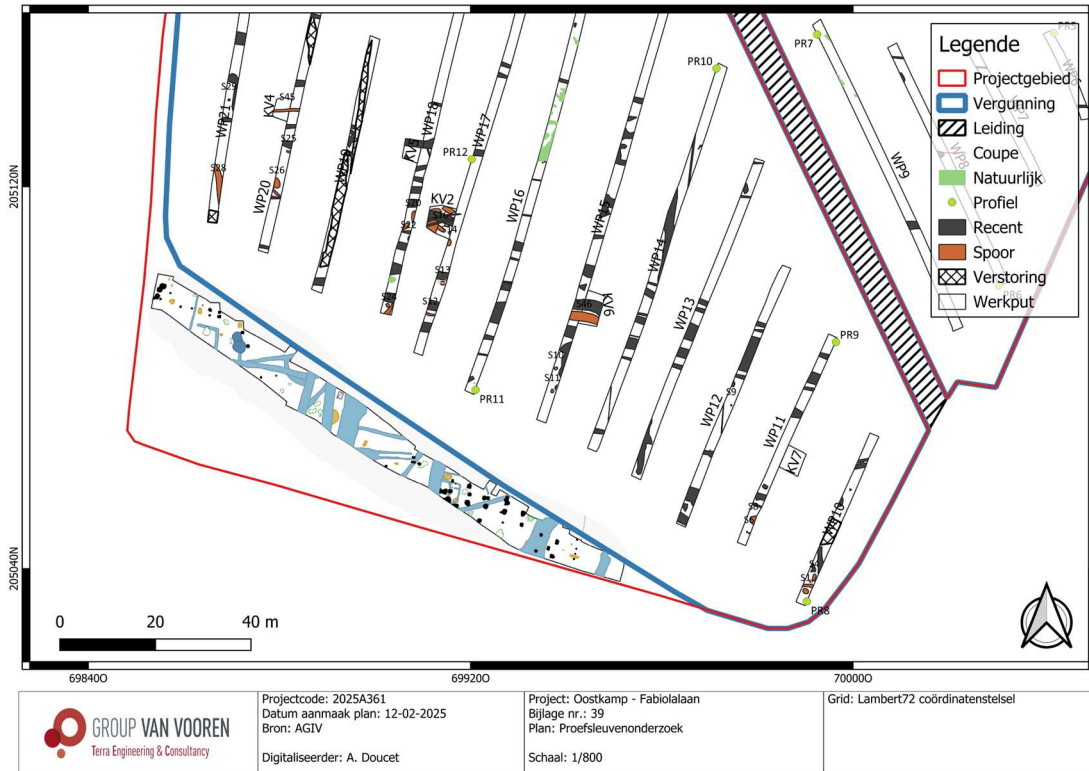

Fig. 1.21: Allesporenkaart met resultaten opgraving (© Ruben Willaert nv, 2025; Doucet et al., 2025).

Fig. 1.22: Sporenconcentratie in WP 24 (links); sporenconcentratie in het zuiden van WP 10 (rechts).

Fig. 1.23: Ruwwandig aardewerk (V1) uit Spoor 40 (links) en handgevormd aardewerk (V2) uit Spoor 44 (rechts).

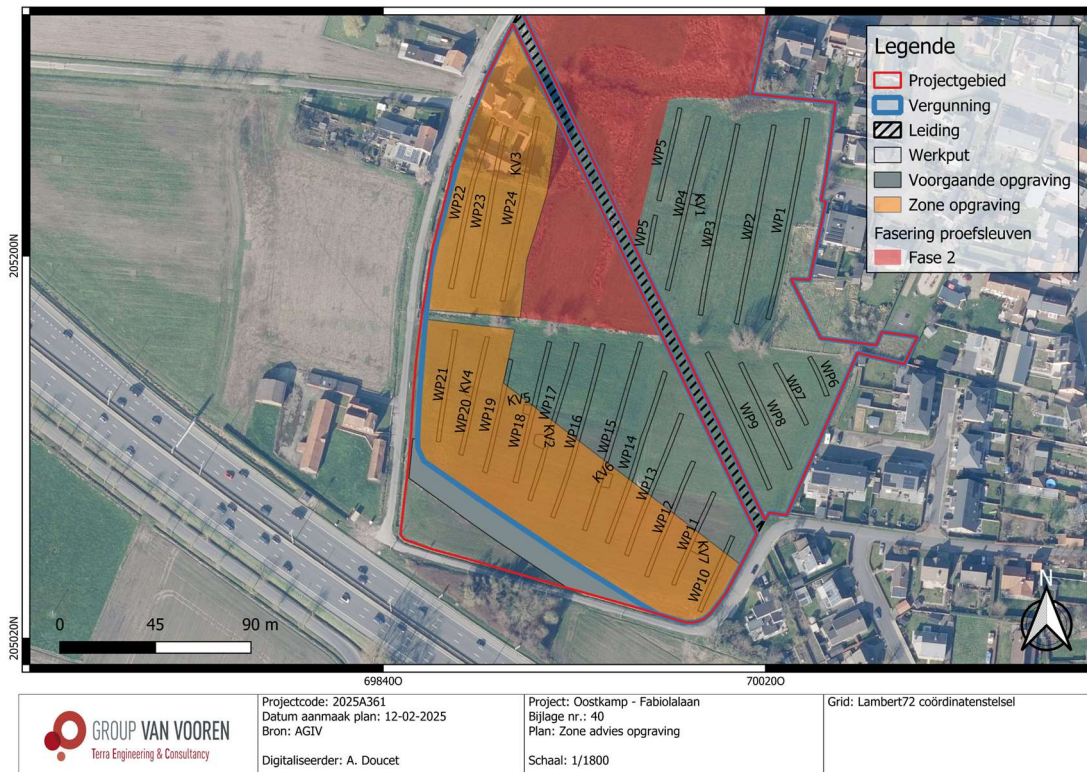

Fig. 1.24: Zone vervolgonderzoek op meest recente luchtfoto (2024) (© AGIV).

Deel 2: Resultaten proefsleuvenonderzoek

fase 2

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2020I173 (Bureauonderzoek; ID: 16951), 2025A58 (Landschappelijk bodemonderzoek), 2025A131 (Verkennd archeologisch booronderzoek) 2025A316 (Proefsleuvenonderzoek fase I), 2025E181 (Proefsleuvenonderzoek fase II)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Betrokken actoren	Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003) (erkend archeoloog, assistent-aardkundige) Melissa d'Haenens (assistent-archeoloog, auteur)
Locatie	Provincie: West-Vlaanderen Gemeente: Oostkamp Adres: Fabiolalaan
Kadastrale gegevens	Oostkamp, afdeling 3, sectie H, percelen 678; 677E; 675; 672K; 673; 667K; 667G; 668G
Bounding Box	Punt 1: X = 69856, Y = 205027 Punt 2: X = 70092, Y = 205416
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)	51 845 m ²
Oppervlakte onderzoeksgebied	18 478 m ²
Periode veldwerk	21 mei 2025
Einddatum onderzoek (afrondding rapportage)	19 juni 2025
Relevante termen	Proefsleuven; West-Vlaanderen; Zandstreek; Ijzertijd/Romeinse periode; Middeleeuwen; lemige zandgrond; natte terreinen.

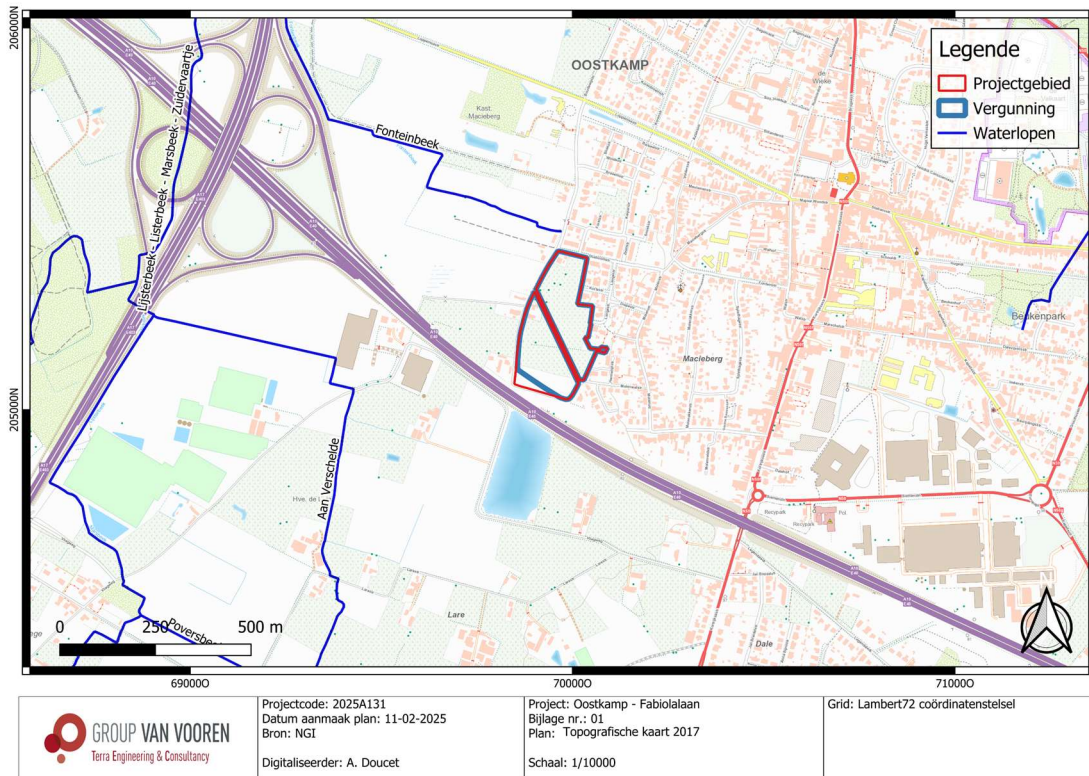

Fig. 2.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (© NGI).

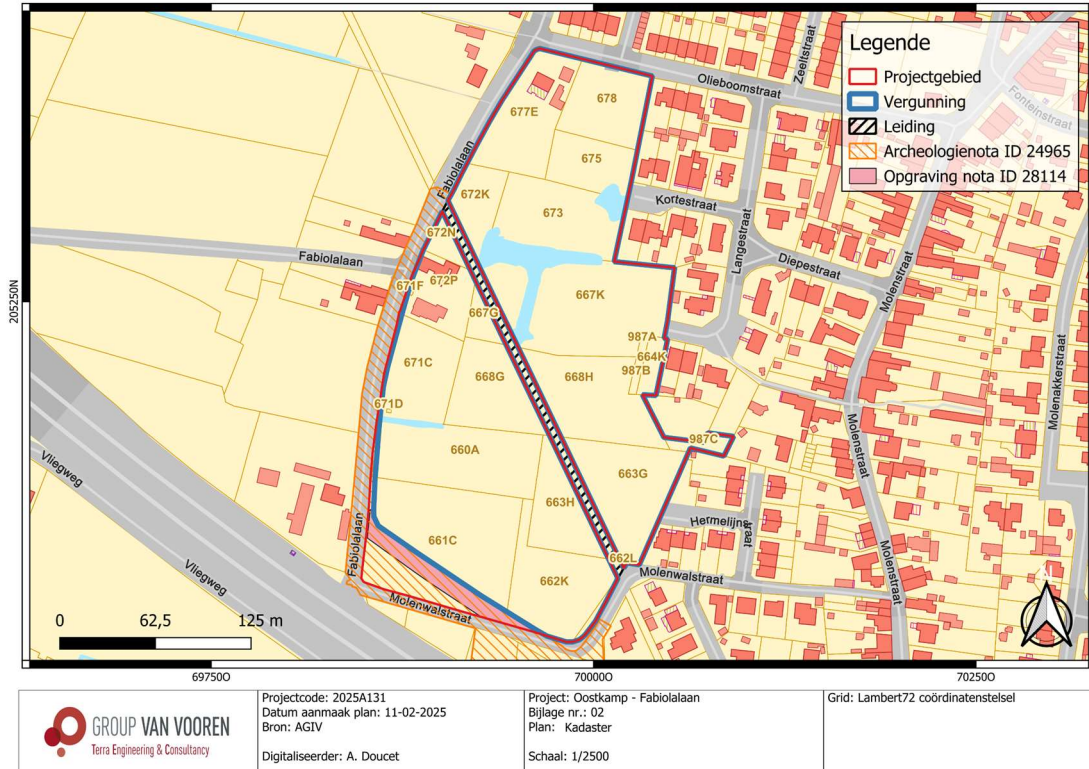

Fig. 2.3: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van het projectgebied (© AGIV).

1.2 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen⁹

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

Proefsleuvenonderzoek:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan een archeologische site uitgesloten worden?
- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?
- Zijn er vondsten en/of sporen te linken aan het onderzoek dat uitgevoerd werd op de percelen ten noorden van de Olieboomstraat?
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

⁹ Acke & Bracke 2020 (ID 16951), 7.

1.3 Onderzoeksmethoden en -technieken

1.3.1 Algemene bepalingen

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

Het resultaat van een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem wordt met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt. Zowel het deel van het terrein dat onderzocht wordt als het deel van de sporen dat opgegraven wordt, is steeds statistisch representatief en laat toe uitspraken te doen over het geheel van het terrein, behalve bij vooronderzoek met ingreep in de bodem met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen.

Zones van het opgravingsvlak die sporen of archeologische artefacten bevatten, worden terug afgedekt om te voorkomen dat degradatie ervan zou optreden, in afwachting van een opgraving of definitief fysiek behoud. De afdekkingswijze en het gebruikte materiaal garanderen een degelijk behoud van de sporen en archeologische artefacten, zonder er evenwel schade aan toe te brengen. Het materiaal en de aanbrengingswijze daarvan zijn bovendien van die aard dat er geen schade optreedt bij het latere verwijderen van de afdekking. Er worden nog tijdens het terreinwerk bewarende maatregelen getroffen bij sporen waarvan blootstelling aan de lucht en de weerselementen kan leiden tot schadelijke gevolgen voor behoud en onderzoek.

De algemene bepalingen van een proefsleuvenonderzoek, zoals vastgesteld in de Code van Goede Praktijk, zijn hier van toepassing.¹⁰

1.3.2 Specifieke methodologie¹¹

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt te worden van de inplanting van parallelle, ononderbroken proefsleuven, met een tussenafstand van 12 à 15m van middelpunt tot middelpunt. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2 m breed en mee met de lengterichting van het terrein georiënteerd, op die manier kan het grondverzet het meest efficiënt georganiseerd worden. Het vooropgestelde sleuvenplan is afgebeeld op figuur 3. Daarnaast worden extra volg-, dwarsleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Deze worden vrij gekozen door de uitvoerende erkende archeoloog tijdens het veldonderzoek.

Er wordt 10 %, oftewel ca. 1 847 m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, oftewel ca. 462 m², door middel van volg-, dwarsleuven of kijkvensters, zodat in totaal zo 12,5% oftewel ca. 2 309 m² onderzocht wordt.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. graven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

¹⁰ Code van Goede Praktijk, versie 4.0, 66-81.

¹¹ Acke & Bracke 2020 (ID 16951), 12.

in mei tijdens een lange droogteperiode die ervoor zorgde dat er geen water meer aanwezig was in de drassige gebieden. De greppels waren droog waardoor het onderzoek optimaal kon aangevat worden.

Proefsleuven 1 tot en met 5 werden in het noorden ingekort omwille van de voorgaande werkzaamheden aan de Olieboomstraat, die onder meer het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen, een voetpad en nutsleidingen inhielden ter hoogte van het noorden van het terrein. Werkputten 5 en 6 konden, omwille van de droge omstandigheden, in het zuiden verlengd worden om zo de aansluiting te vinden bij de reeds aangelegde sleuven uit fase 1. Op deze manier kon ook de permanent natte zone grotendeels onderzocht worden. Proefsleuf 7 werd iets meer naar het oosten geplaatst en kon ook verlengd worden om de waterrijke zone te onderzoeken en om aansluiting te vinden bij de proefsleuven uit de eerste fase. Bij proefsleuven 8 tot en met 11 werd er niet afgeweken van de oorspronkelijke inplanting.

Door middel van elf proefsleuven en twee kijkvensters (Fig. 2.5) werd een oppervlakte van 1966 m² onderzocht. De totale terreinoppervlakte van fase twee bedroeg 16 648 m². Dit resulteert in een dekkingspercentage van 11,81 %. Op basis van de gegenereerde data kan gesteld worden dat er voldoende informatie verzameld is om een oordeelkundige uitspraak te doen inzake de aanwezigheid van relevante archeologische waarden en het kennis- en datapotentieel binnen de contouren van het projectgebied.

Fig. 2.5: Meest recente luchtfoto (2024) met uitgevoerd proefsleuvenplan (© AGIV).

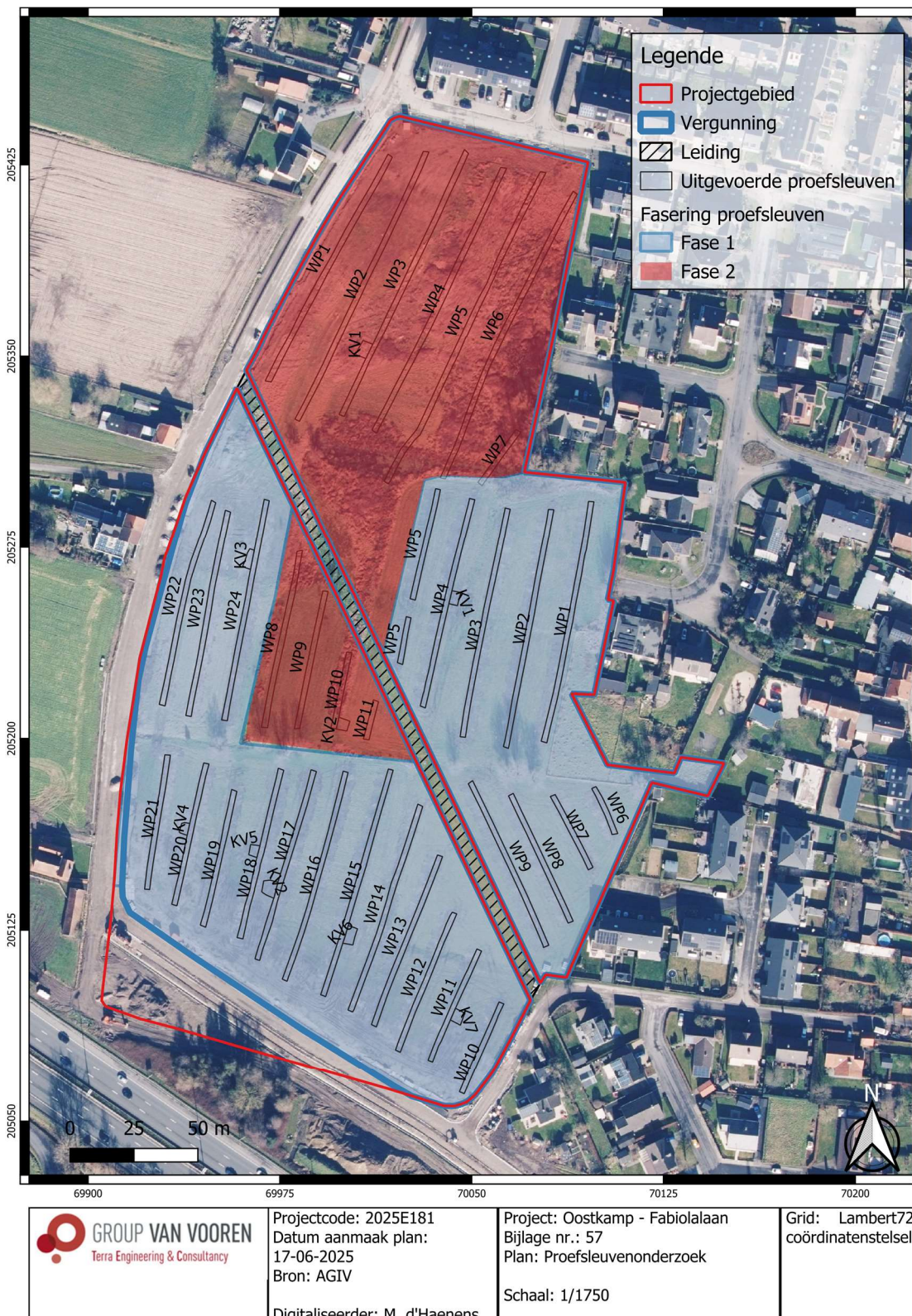

Fig. 2.6: Meest recente luchtfoto (2024) met uitgevoerd proefsleuvenplan fase 1 en fase 2 (© AGIV).

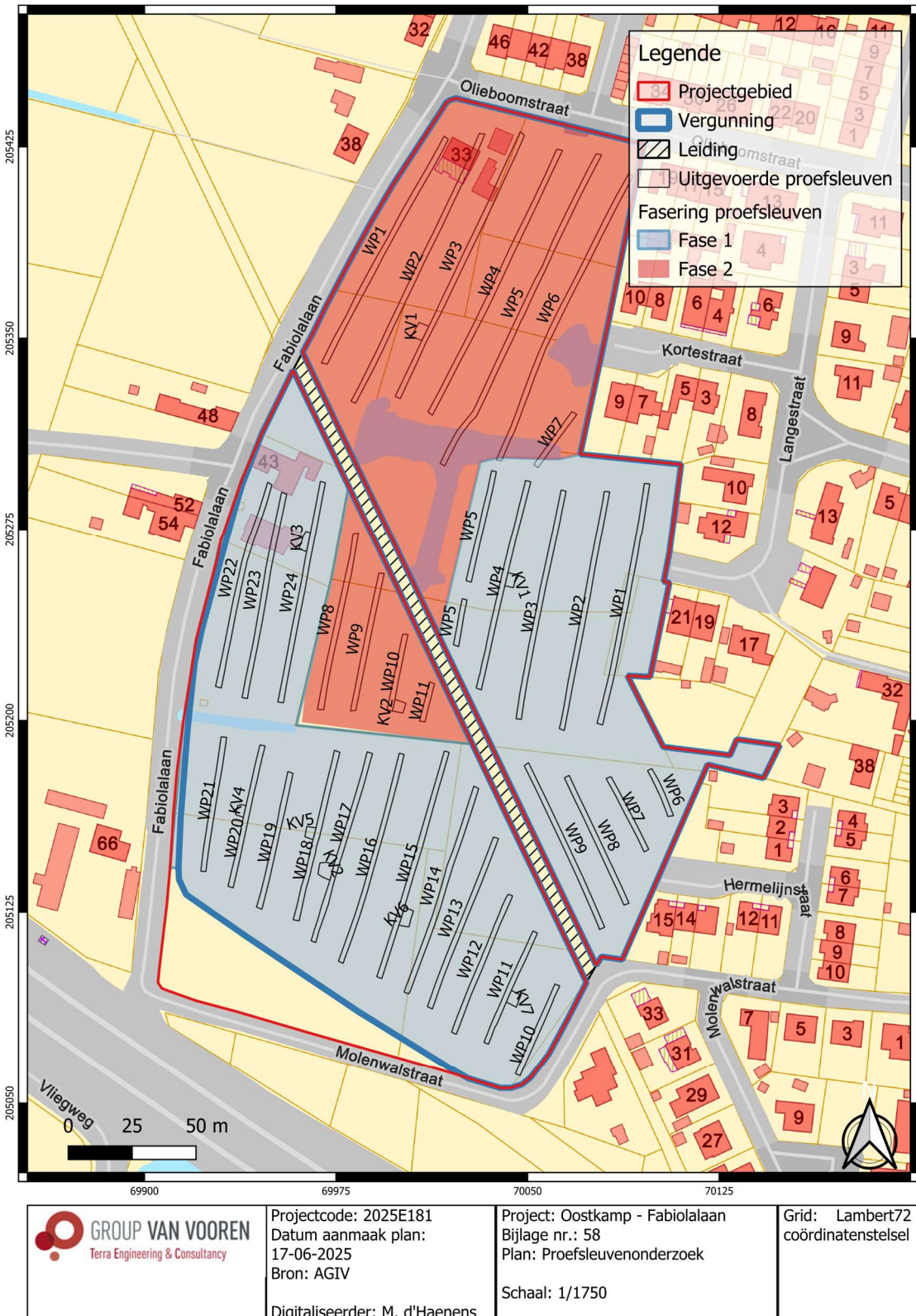

Fig. 2.7: Kadasterplan met uitgevoerd proefsleuvenplan fase 1 en fase 2 (© AGIV).

Fig. 2.8: Zicht op het terrein in de noordelijke zone.

2 Assessmentrapport

Tijdens de aanleg van de proefsleuven werd er vastgesteld dat het terrein kon onderverdeeld worden in twee pedogenetische zones. Deze zones komen grotendeels overeen met de vastgestelde zones uit het landschappelijk bodemonderzoek en het proefsleuvenonderzoek van Fase 1. Over het grootste deel van het terrein bevond zich een A/C-profiel (gronden zonder profielontwikkeling), in het centraal zuidelijke deel waren er nog resten van een B-horizont aanwezig.

Er kon overal op het terrein meteen onder de Ap-horizont (ploeglaag) worden aangelegd op ca. 30-50 cm-mv, ca 5,60 – 6,40 m TAW. Het terrein volgde de lokale topografie met in het westen een lichte stijging in het landschap. Deze stijging komt op het terrein duidelijk overeen met drogere, zandigere bodems. Deze situatie wordt ook weerspiegeld op de bodemkaart en het Digitaal Hoogtemodel.

Fig. 2.9: Dronefoto van fase II (noordelijke zone) van het proevensleuvenonderzoek.

Fig. 2.10: Overzichtsfoto in Proefsleuf 1 (WP1) ter hoogte van het westelijke deel van het terrein.

Fig. 2.11: Overzichtsfoto in Proefsleuf 2 (WP2) ter hoogte van het westelijke deel van het terrein.

Fig. 2.12: Overzichtsfoto in Proefsleuf 4 (WP4) ter hoogte van het centrale deel van het noordelijke terrein.

Fig. 2.13: Overzichtsfoto in Proefsleuf 10 (WP10) ter hoogte van het zuidelijke deel van het terrein.

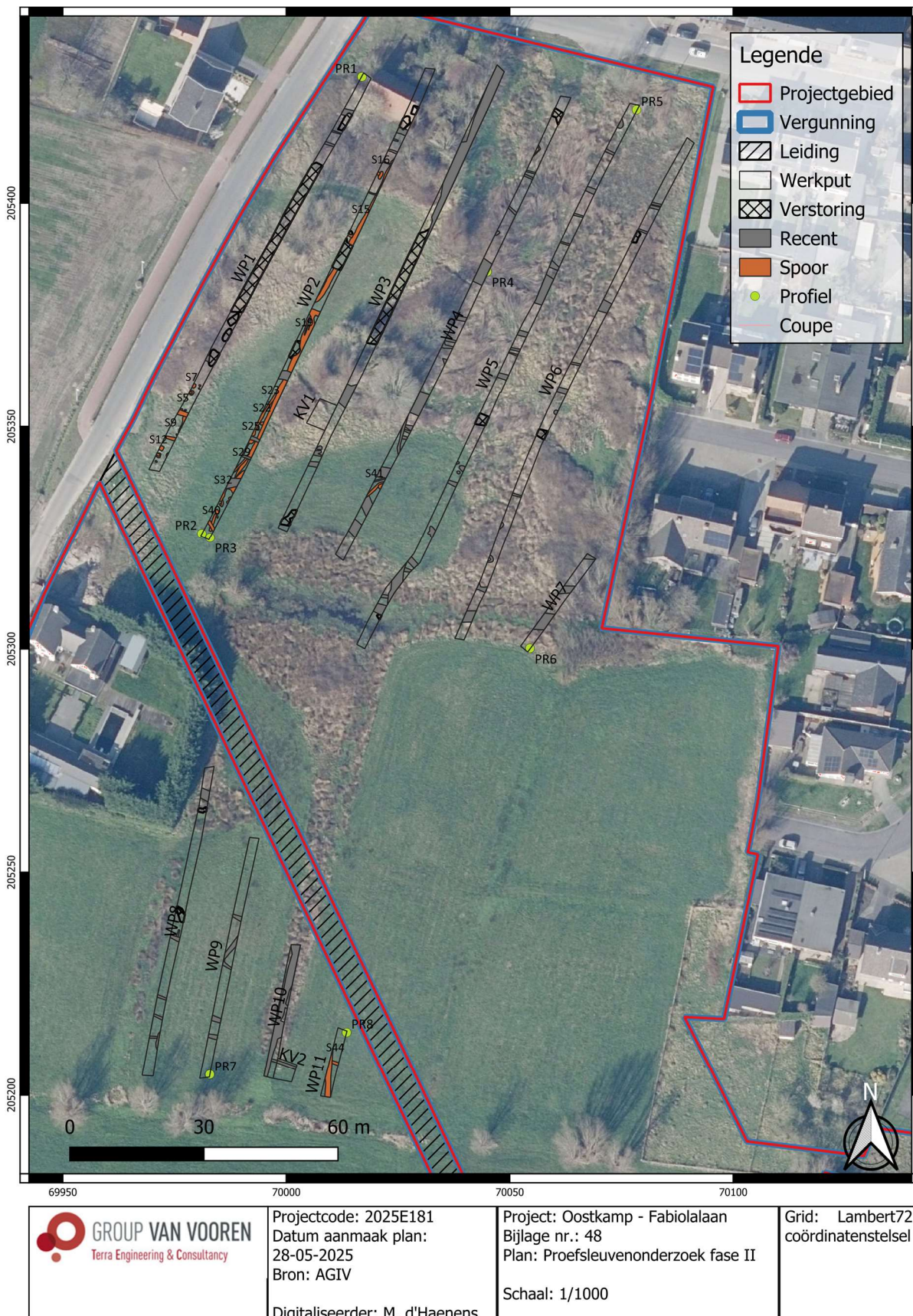

Fig. 2.14: Allesporenplan fase II geprojecteerd op recente luchtfoto (2024) (© AGIV).

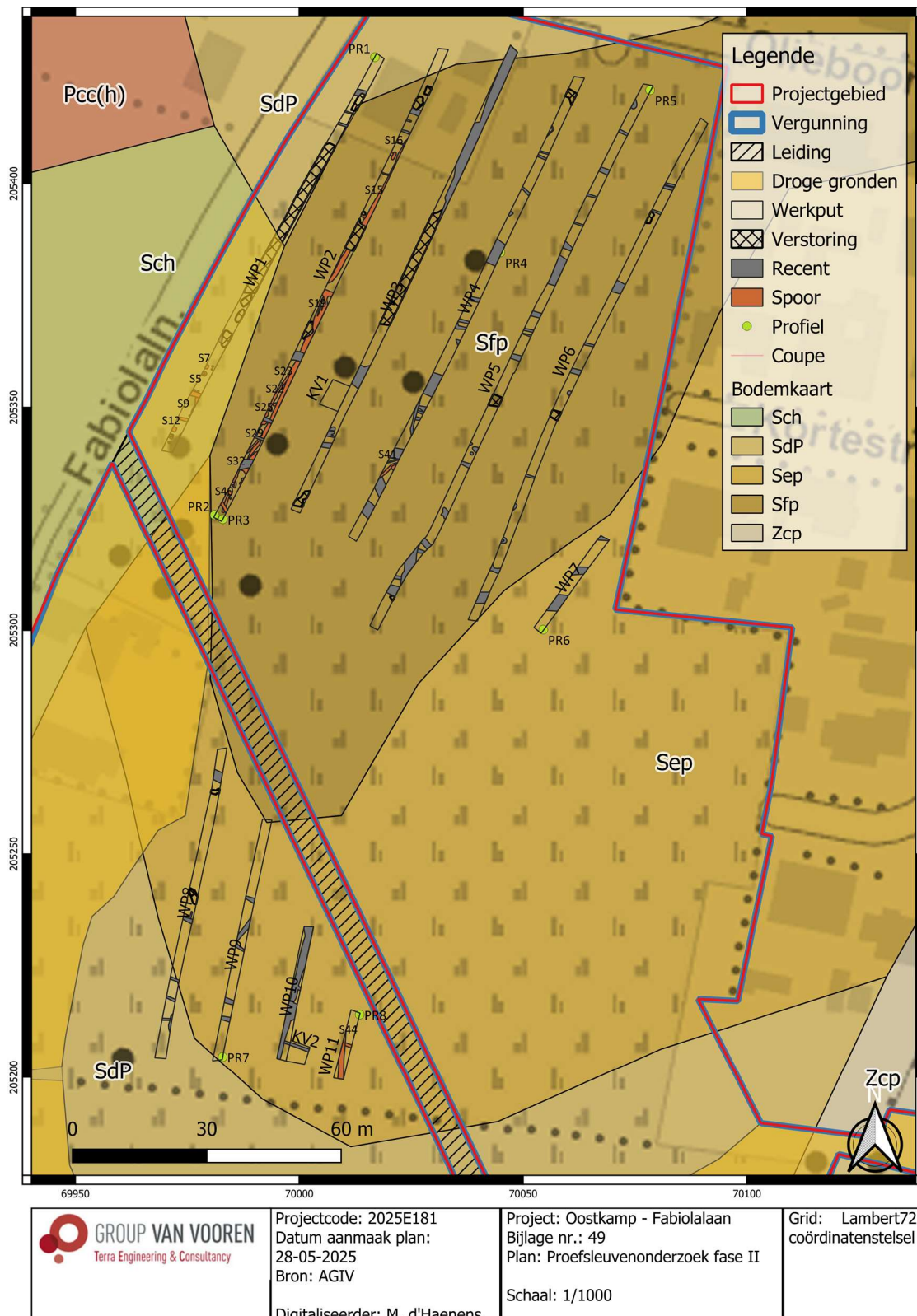

Fig. 2.15: Allesporenplan fase II geprojecteerd op bodemkaart met aanduiding van de drogere gronden in het westen van het terrein (© AGIV).

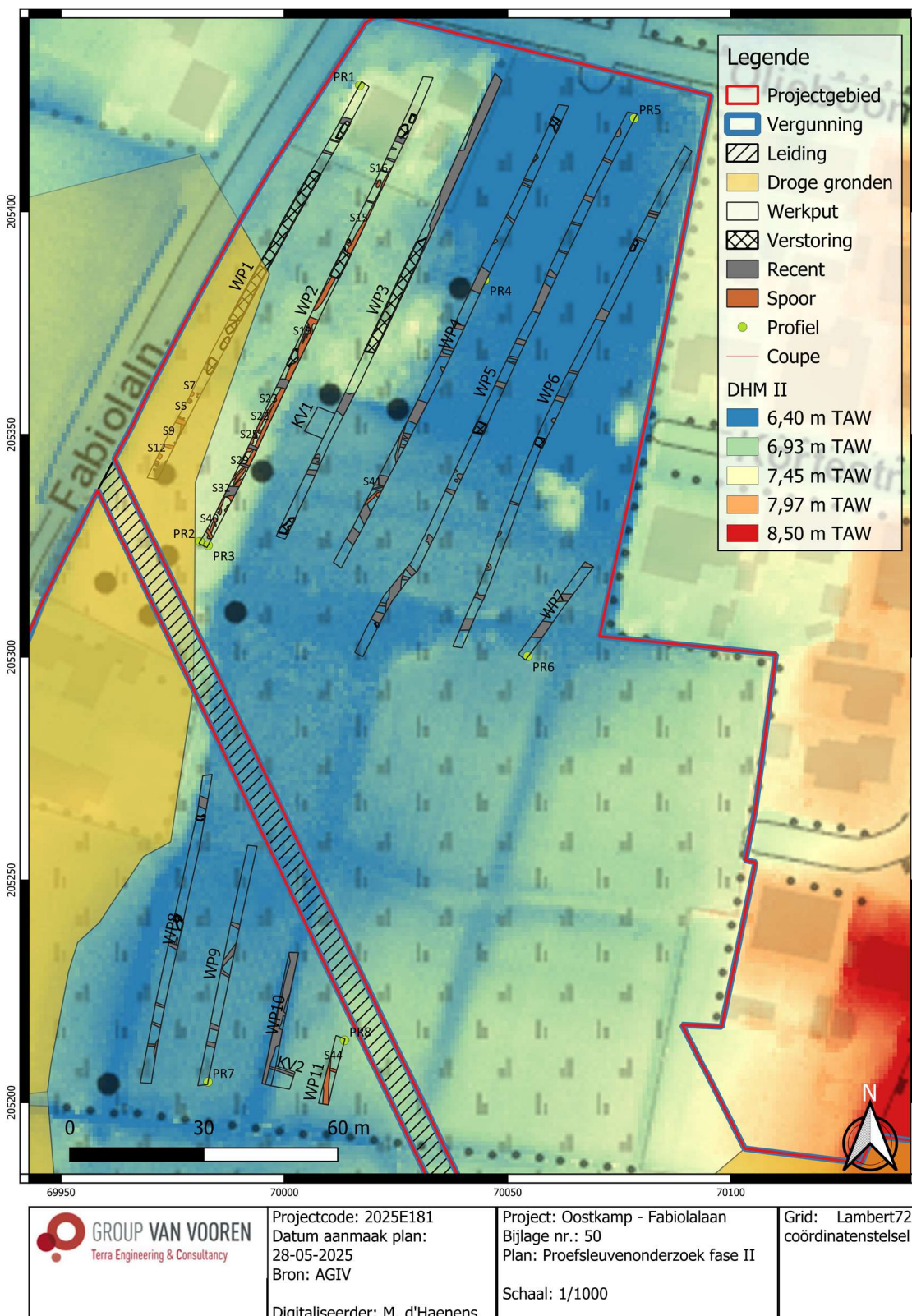

Fig. 2.16: Allesporenplan fase II geprojecteerd op het Digitaal Hoogtemodel met aanduiding van de drogere gronden (© AGIV).

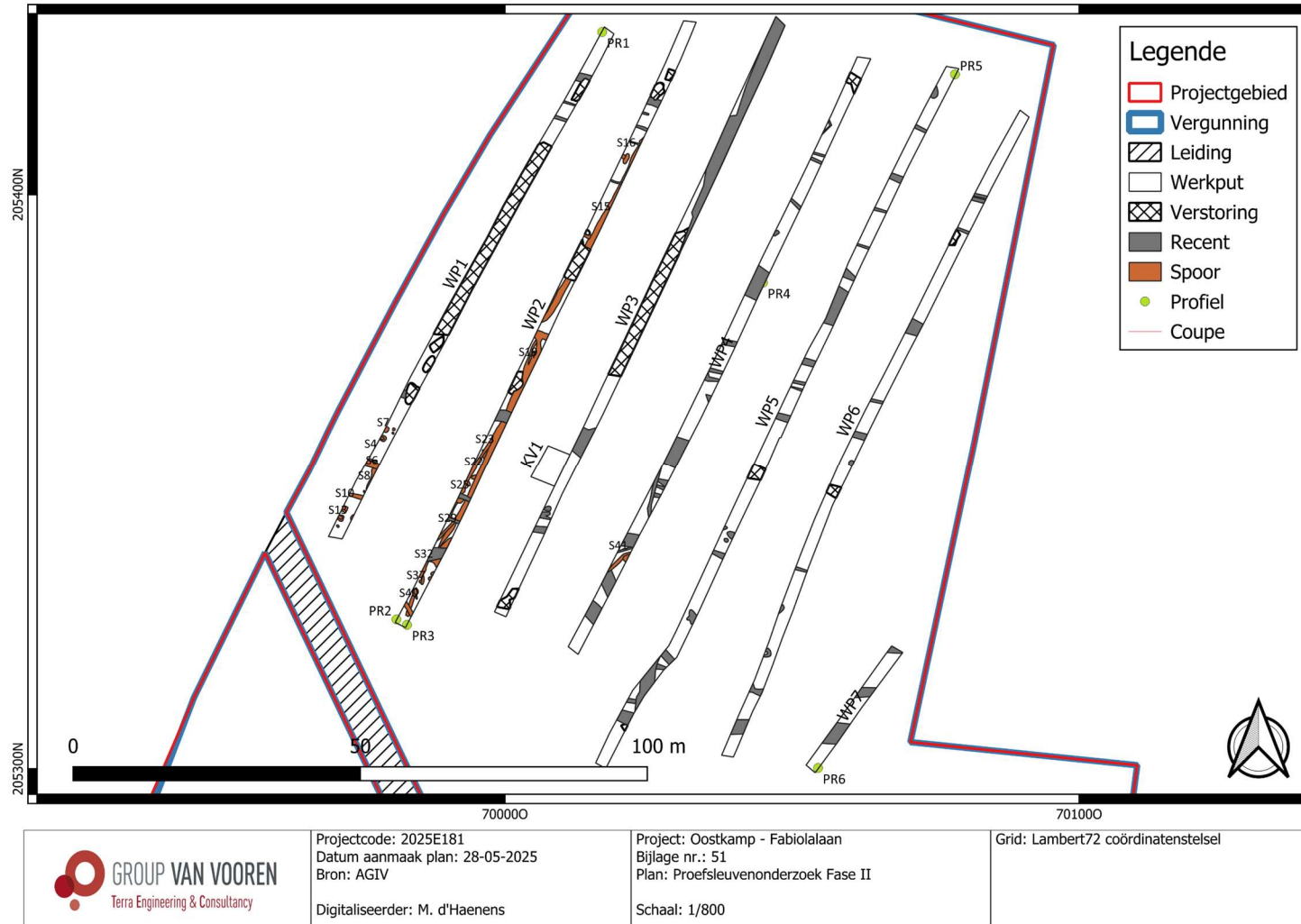

Fig. 2.17: Allesporenplan fase II noordelijke zone.

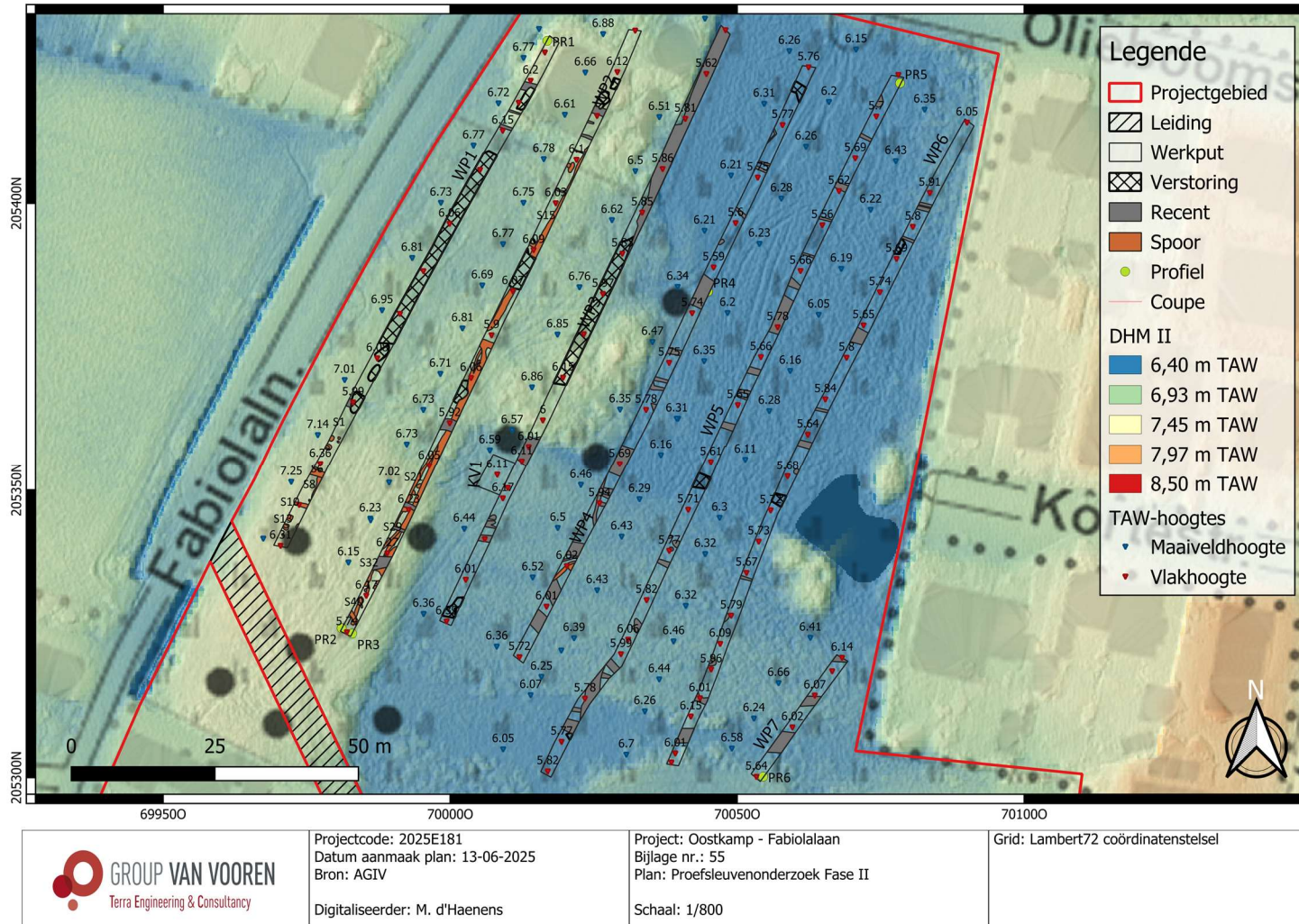

Fig. 2.18: Allesporenplan fase II noordelijke zone met TAW hoogtes geprojecteerd op het Digitaal Hoogtemodel.

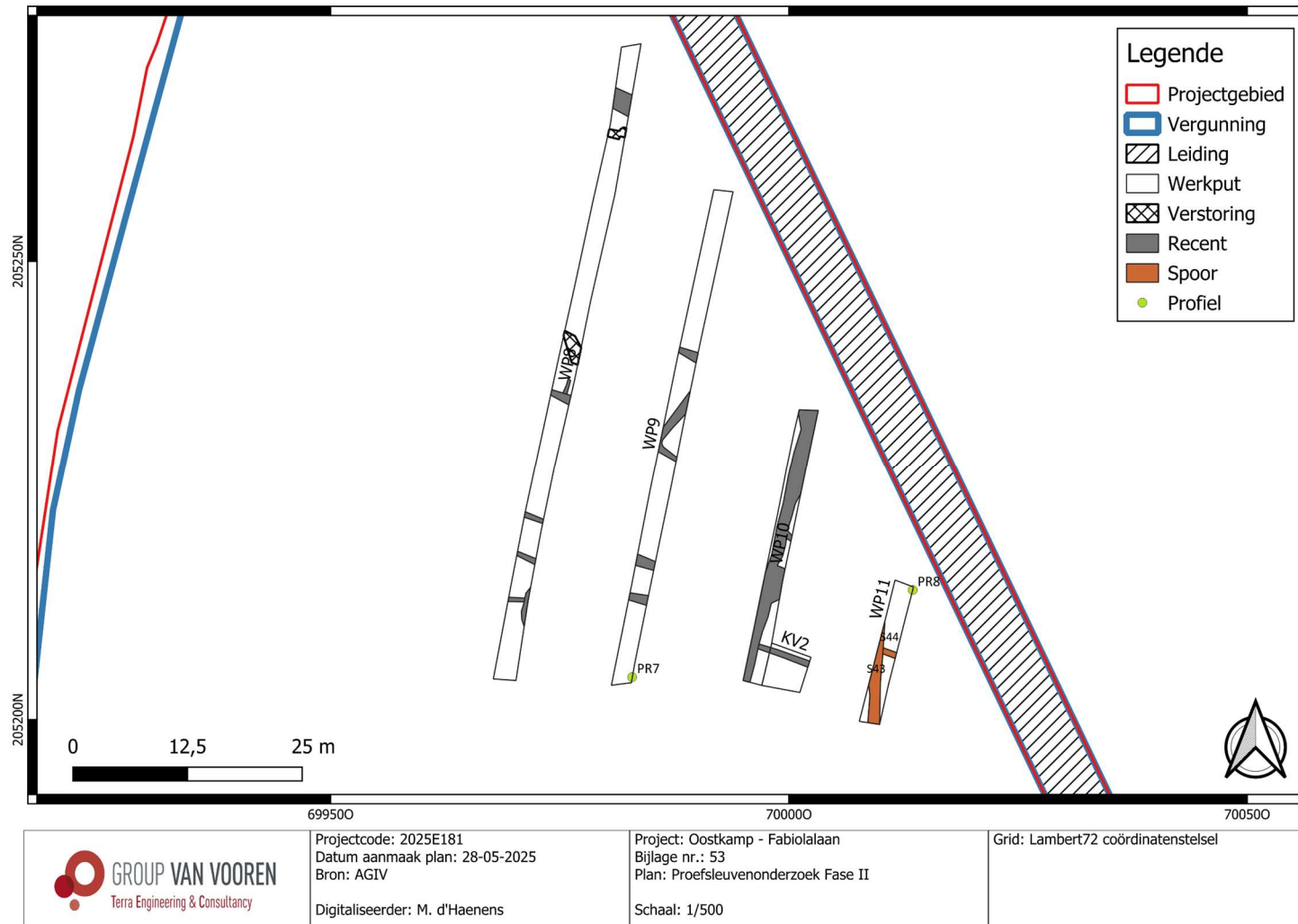

Fig. 2.19: Allesporenplan fase II zuidelijke zone.

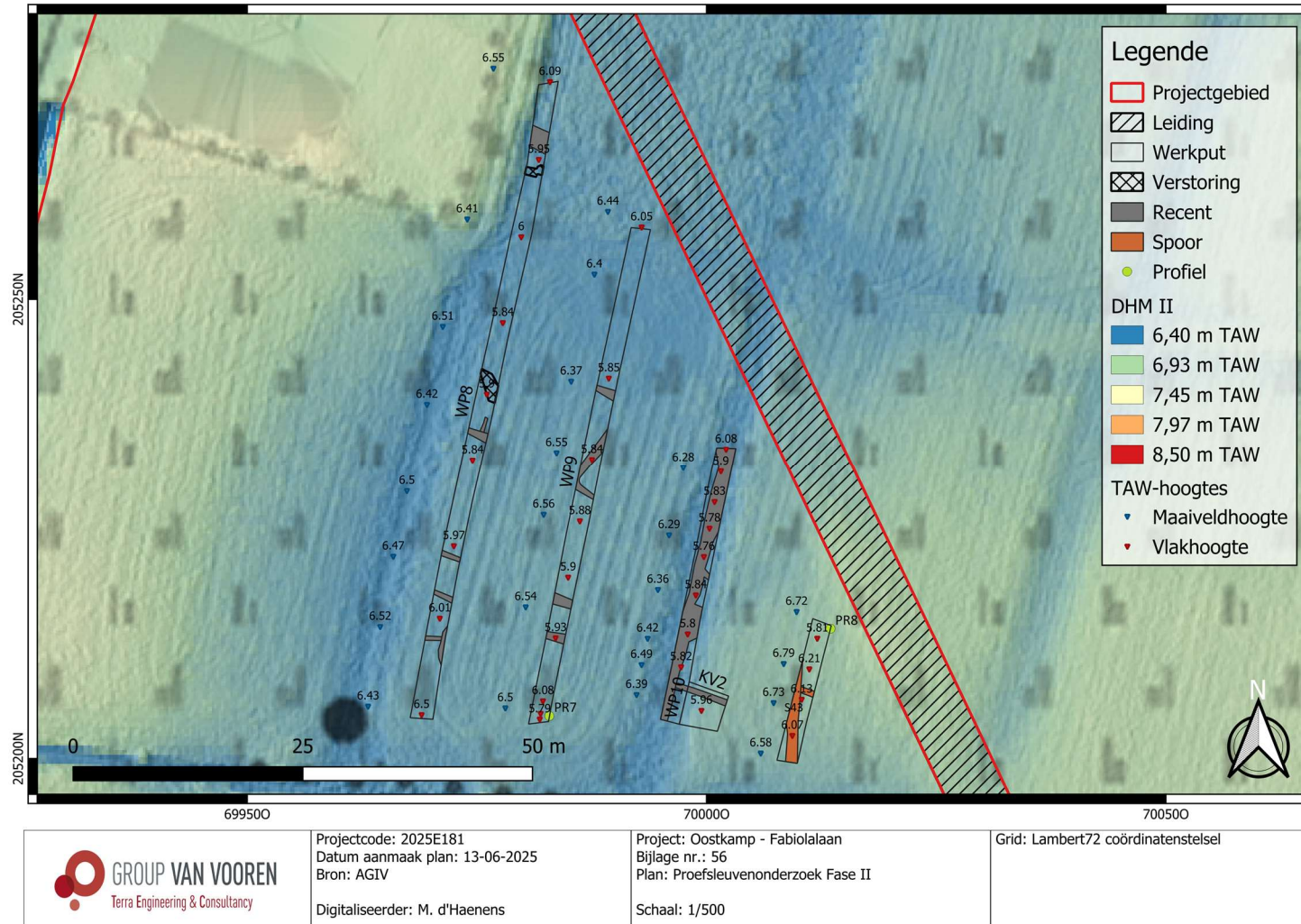

Fig. 2.20: Allesporenplan fase II zuidelijke zone met TAW hoogtes geprojecteerd op het Digitaal Hoogtemodel.

2.1 Beschrijving van de aardkundige opbouw

Verspreid over het terrein werden in de tweede fase acht profielen aangelegd. In de noordelijke zone werden zes profielen verspreid aangelegd waarvan twee noordelijk (PR1 en 5), één centraal (PR4) en drie zuidelijk (PR1-2 en PR6). In de zuidelijke zone werden er twee profielen aangelegd. (PR7-8). Zodoende is er een goede spreiding over het hele terrein en kan er een goede inschatting gemaakt worden van de bodemgenese en de landschapsvorming op het terrein.

Uit de bodemprofielen van het proefsleuvenonderzoek fase twee bleek dat dit gedeelte van het terrein ook binnen eenzelfde pedogenetische zone is gelegen. Namelijk A/C-profielen bestaande uit een Ap-horizont van ca. 40 à 50 cm dik met daaronder een grijswitte tot oranjegele C-horizont bestaande uit lemig zand (Fig. 2.21). Deze C-horizont is lokaal erg geoxideerd.

In het oosten van het terrein bevinden zich op geringe diepte de tertiaire afzettingen van de Formatie van Gentbrugge, Lid van Vlierzele, bestaande uit grijsgroen fijn zand, met vlekken klei (Fig. 2.22). In de zuidelijke proefsleuven kwam lokaal een B-horizont tevoorschijn (Fig. 2.23).

De proefsleuven van de tweede fase konden opnieuw duidelijk aantonen dat er drogere gronden aanwezig zijn aan de westelijke rand van het terrein. Dit lijkt grotendeels overeen te komen met de kartering van de bodemkaart. Deze bodems vertonen duidelijke oxidatieverschijnselen met een geeloranje kleur tot gevolg. Het is op deze drogere gronden dat er archeologische waarden werden vastgesteld.

Fig. 2.21: Profiel 1 in het noorden van Proefsleuf 1.

Fig. 2.22: Profiel 6 in Proefsleuf 7.

Fig. 2.23: Profiel 8 in Proefsleuf 11.

2.2 Beschrijving van de archeologische sporen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek van de tweede fase werden er 44 spoornummers uitgedeeld. Deze sporen bevinden zich voornamelijk op de drogere bodem in het westen van het terrein (WP1 en WP2).

In het zuiden van de eerste proefsleuf werden zestien sporen aangeduid. Hieronder bevinden zich twee paalkuilen met kern (Fig. 2.26). Deze sporen hebben een gevlekte, lichte vulling met zeer kleine oranje brokjes en een lichtgrijze kern met kleine houtskoolbrokjes. Verder werden er nog negen sporen als (paal)kuil benoemd. Hierbij werd spoor één gecoupeerd (Fig. 2.27). De vulling bestond uit een lichtgrijs zand met geoxideerde brokjes. In de sleuf werden verder nog drie sporen als greppel aangeduid waarvan twee een oost-west verloop kennen en een derde eerder een noord-zuid verloop. Deze derde greppel werd doorsneden door de oost-west greppel.

De datering van deze sporen is voorlopig nog onduidelijk door de afwezigheid van materiaal, maar een datering in Romeinse periode voor de (paal)kuilen zoals de waarden op de aanpalende opgraving en vooronderzoek van fase 1 lijkt het meest plausibel. De greppels vertonen daarentegen eerder een vergelijking met de sporen die werden gedateerd in de 11de – 12de eeuw.

Fig. 2.24: Overzichtsfoto 1 sporenconcentratie in het zuiden van Werkput 1.

Fig. 2.25: Overzichtsfoto 2 sporenconcentratie in het zuiden van Werkput 1.

Fig. 2.26: Paalkuilen met kern (S7 en S12) in Werkput 1.

Fig. 2.27: (Paal)kuil (S1) in Werkput 1.

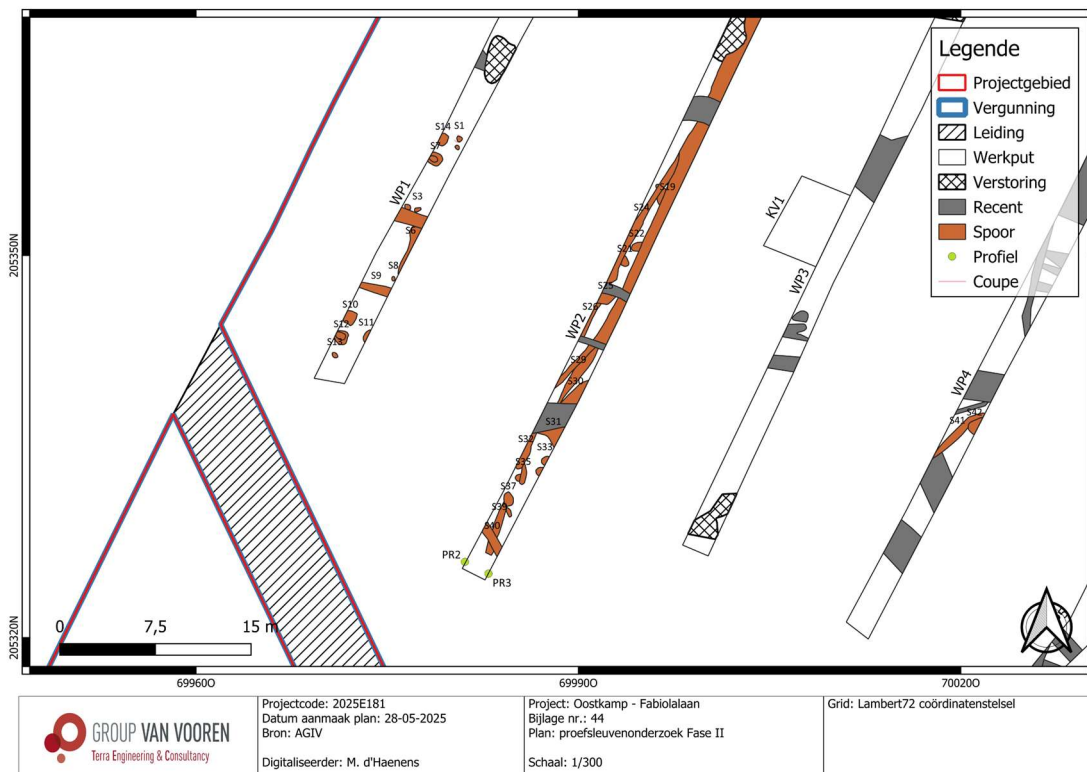

Fig. 2.28: Detail allesporenkaart zuidwesten van het terrein.

In de tweede proefsleuf (WP2) die nog steeds gelegen is op de drogere zandgrond, konden opnieuw verschillende sporen aangetroffen worden. De elf aangetroffen greppels kennen bijna allen een noord-zuid verloop. Slecht één greppel (S40) kent een NW-ZO oriëntering. Deze greppel heeft een lichtgrijze vulling en doorsnijdt een oudere greppel (S39) met een eerder zwarte vulling (Fig. 2.29). In spoor 29 werden enkele scherffragmenten aangetroffen. Op basis van deze vondst kon het spoor gedateerd worden in 12de – 13de eeuw.

In de proefsleuf werden nog dertien sporen aangeduid als (paal)kuil. De grote meerderheid hierbij heeft opnieuw een lichtgrijze vulling, soms met een oranje bijmenging. Vermoedelijk dateren deze sporen ook eerder uit de Middeleeuwen.

Fig. 2.29: Detailfoto grachten S39 en S40 in Werkput 2.

Fig. 2.30: Overzichtfoto's grachten in Werkput 2.

Kijkvenster één werd aangelegd ter hoogte van Werkput 3. Dit kijkvenster werd daar geplaatst om de afbakening van de vastgestelde site te verifiëren. Verder werd de locatie gekozen omwille van de recente perceelgracht die zich in het noorden van deze sleuf bevindt. Deze lijkt de grens tussen de drogere zandgronden en de lager gelegen en nattere zandleem gronden aan te duiden. Het kijkvenster bracht geen nieuwe sporen aan het licht. De sporenconcentratie blijft beperkt tot de drogere gronden.

Het tweede kijkvenster werd aangelegd op het zuidelijke gedeelte van het terrein. Ook dit kijkvenster leverde geen nieuwe sporen op, maar toonde enkele het verdere verloop van een recente grachtaftakking.

Er werden geen kijkvensters geplaatst voor het verifiëren van gebouwplattegronden aangezien het door de aanpalende opgraving en de resultaten van de eerste fase reeds duidelijk werd dat we op deze locatie te maken hebben met een of meerdere boerderijerven.

Opvallend is het groot aantal recente sporen op het terrein. Deze zijn nagenoeg allemaal greppels met een W-O oriëntatie die gediend hebben voor de afwatering van het terrein. Het merendeel van deze greppels werden dan ook teruggevonden op de natte gronden in het oosten van het projectgebied (WP4-WP7).

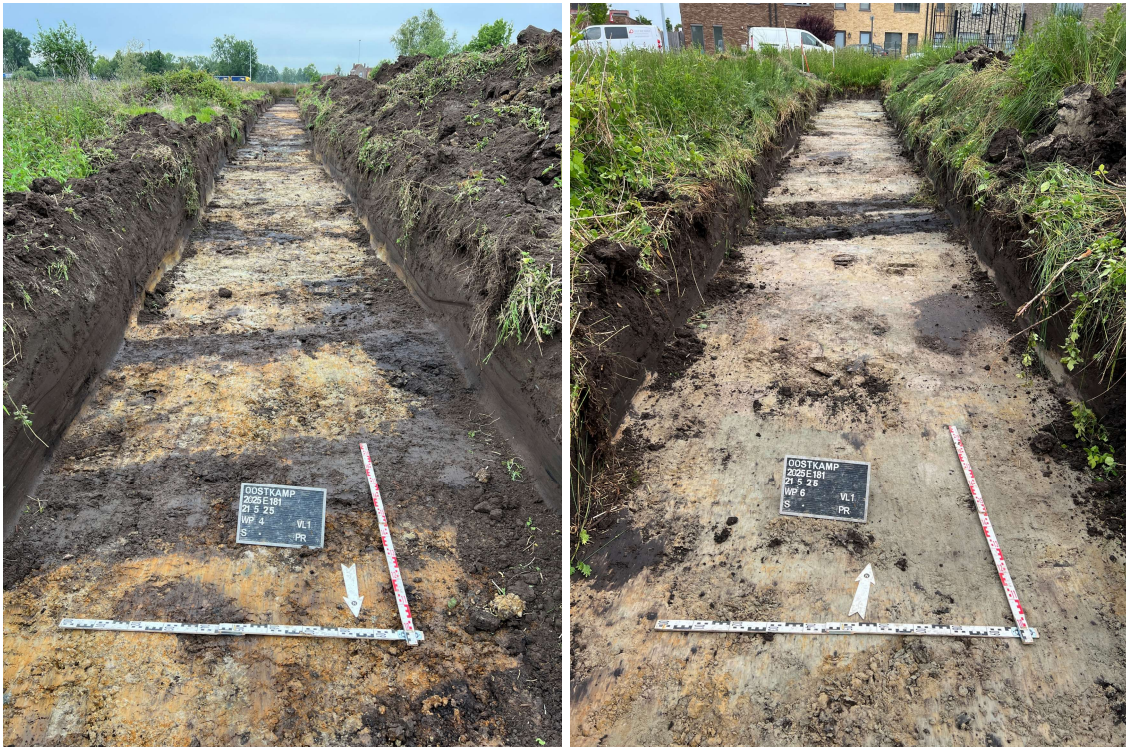

Fig. 2.31: Overzichtsfoto's recente W-O georiënteerde grachten in Werkput 4 en 6.

Tot slot was er in het noordwesten van het terrein een afgebroken boerderij die reeds teruggaat tot op de Ferrariskaart (ca. 1777) en de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). Deze boerderij was volledig vernield bij afbraak maar werd in het oosten afgebakend door de perceelsgreppel die werd aangetroffen in proefsleuf drie en die opgevuld was met afbraak- en afvalmateriaal. Deze greppel vormde ook de overgang naar nattere gronden.

Fig. 2.32: Overzichtsfoto's verstoringen in Werkput 1.

2.3 Beschrijving van de vondsten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek van fase twee werd er vier vondsten ingezameld. Deze vondsten werden aangetroffen in spoor 29. Uit deze greppel kwamen 3 randfragmenten grijs wielgedraaid aardewerk en 1 wandfragment dat aan de buitenzijde geoxideerd is. Twee randfragmenten behoren tot eenzelfde individu. Deze twee randfragmenten vertonen een haaks uitstaand rand met dekselgeul. Het derde randfragment heeft uitstaande rand met puntige top. Het aardewerk is sterk gemagerd met een matig fijne kwartsmagering en is te dateren in de 12de – 13de eeuw.

Fig. 2.33: Aardewerkvondst aangetroffen in proefsleuf 2, spoor 29.

2.4 Natuurwetenschappelijke staalnames

Er werden geen natuurwetenschappelijke stalen ingezameld.

2.5 Conservatie-assessment

Vermits er geen relevante archeologische vondsten ingezameld werden, dient er geen conservatie-assessment opgesteld te worden.

2.6 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek leverde voldoende data op om een oordeelkundige uitspraak te doen over de archeologische verwachting van het terrein. In totaal werd 11,81 % van het totale onderzoekbare terrein (16 648 m²) onderzocht, hetgeen statistisch gezien als voldoende wordt beschouwd om van een representatief vooronderzoek te spreken. Hieruit blijkt dat het archeologisch potentieel voor de zuidwestelijke zone van het terrein hoog is. Het potentieel op kennis- en datawinst van eventueel verder vervolgonderzoek wordt idem dito bijgesteld naar hoog.

Uit de bodemprofielen van het proefsleuvenonderzoek fase twee bleek dat dit gedeelte van het terrein ook binnen eenzelfde pedogenetische zone is gelegen. Namelijk A/C-profielen bestaande uit een Ap-horizont van ca. 40 à 50 cm dik met daaronder en grijswitte tot oranjegele C-horizont bestaande uit lemig zand. Deze C-horizont is lokaal erg geoxideerd. In het oosten van het terrein bevinden zich op geringe diepte de tertiaire afzettingen van de Formatie van Gentbrugge, Lid van Vlierzele, bestaande uit grijsgroen fijn zand, met vlekken klei. In de zuidelijke proefsleuven kwam lokaal een B-horizont tevoorschijn.

Ook in fase 2 konden de proefsleuven duidelijk aantonen dat er drogere gronden aanwezig zijn aan de westelijke rand van het terrein. Dit lijkt grotendeels overeen te komen met de kartering van de bodemkaart. Deze bodems vertonen duidelijke oxidatieverschijnselen met een geeloranje kleur tot gevolg. Het is op deze drogere gronden dat er archeologische waarden werden vastgesteld.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek van fase twee werden er 44 spoornummers uitgedeeld. Deze sporen bevinden zich hoofdzakelijk op de drogere zandgronden aan de westelijke rand van het terrein en bestaan uit greppels en (paal)kuilen. De aangetroffen sporen in het zuidwesten van het terrein lijken aan te sluiten op de sporen die werden geregistreerd in fase één van het proefsleuvenonderzoek. Deze laatste werden gedateerd in de Romeinse periode op basis van het aangetroffen aardewerk.

Verder werden er bij de zuidelijke opgraving en de eerste fase van het proefsleuvenonderzoek ook sporen aangetroffen met een datering in de 12de of 13de eeuw. In Fase 2 lijken een deel van de greppels in de nattere zones deel uit te maken van Middeleeuwse landindeling die vermoedelijk in verband staat met de nederzettingssporen in het zuiden. Het aardewerk dat werd aangetroffen in Spoor 29 valt te dateren in de 12de – 13de eeuw.

Deze data wijst erop dat er wellicht een meerperiodensite aanwezig is op het terrein die zich uitstrekt over de hogere en droge zandrug in het zuiden en westen van het volledige terrein. Deze drogere rug werd afgebakend op basis van de bodemkaart, historische kaarten en de vaststellingen op het terrein tijdens het proefsleuvenonderzoek.

Alle verzamelde data en vaststellingen tijdens het proefsleuvenonderzoek leiden tot de conclusie dat het terrein een hoog kennis- en datapotentieel heeft. Er werd een relevante archeologische meerperiodensite vastgesteld die zou kunnen leiden tot bijkomende informatie over de ontwikkeling van de omgeving Oostkamp in de Romeinse en Volmiddeleeuwse periode. Verder onderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving die aansluit op de bevindingen uit de eerste fase van het proefsleuvenonderzoek, is noodzakelijk en nuttig. Aan het onderzoeksgebied van 13 991 m² uit de eerste fase wordt een tweede onderzoeksgebied van 1430 m² toegevoegd (zie verdere afweging paragraaf 2.8).

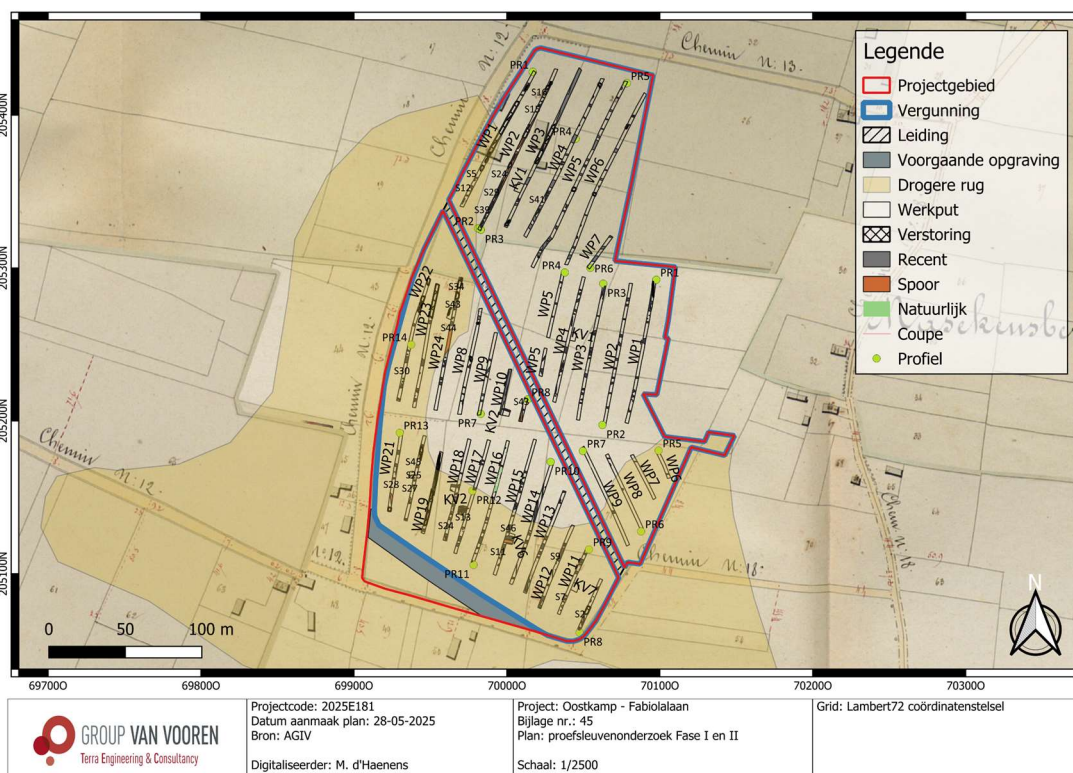

Fig. 2.34: Allesporenkaart (fase I en II) geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) (@ AGIV).

2.7 Confrontatie resultaten voorgaand onderzoek

De aardkundige gegevens uit het landschappelijk bodemonderzoek en het verkennend archeologisch booronderzoek tonen een gelijkenis met de gegevens van het proefsleuvenonderzoek. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden voornamelijk A-C horizonten waargenomen met in het zuiden lokaal resten van een B-horizont.

Net ten zuiden van het terrein, op de locatie van de nieuwe wegenis, werd reeds archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek (ID 28114), gevolgd door een vlakdekkende opgraving. Tijdens de opgraving werden sporen van een erf uit de Volle Middeleeuwen aangetroffen. De vondsten wijzen op een datering in de 12de-13de eeuw. Naast sporen uit de Volle Middeleeuwen werden er een tweetal kuilen opgegraven die op basis van de vondsten in de Late IJzertijd of Romeinse Tijd dateren en wijzen op mogelijke bewoning in de nabijheid van het opgegraven terrein.

De archeologische waarden uit het proefsleuvenonderzoek van fase één ten noorden van deze opgraving lijken hierbij aansluiting te vinden, waarbij er een duidelijke sporenconcentratie te vinden is op de drogere gronden. De datering van het zuidelijk deel uit fase 1 lijkt zich ook eerder in de Volle Middeleeuwen te situeren met vermoedelijk verspreid een aantal Romeinse waarden. De datering van het noordwestelijk deel van fase 1 ligt echter eerder in de Late IJzertijd/Romeinse periode met enkele greppels die wijzen op een landindeling van het landbouwareaal en die opnieuw zullen aansluiten op de Middeleeuwse site uit de zuidelijke opgraving.

Fase twee van het proefsleuvenonderzoek sluit aan op de bevindingen van de eerste fase. De sporenconcentratie situeert zich op de zuidwestelijke zone van de drogere zandrug en sluit dus aan op de noordwestelijke sporen van fase één. De aangetroffen sporen vertonen een grote gelijkheid met deze uit fase één die op basis van een vergelijking met de sporen uit de zuidelijke opgraving, werden gedateerd in de Late IJzertijd/Romeinse periode. Voor de huidige fase kunnen de sporen dus ook in dit tijdvlak gedateerd worden.

Ook ten noorden van het terrein werd aan de Olieboomstraat (CAI206972) reeds een archeologisch onderzoek uitgevoerd waarbij er vermoedelijk een Romeinse gebouwplattegrond werd vastgesteld. De waarden uit de tweede proefsleuvenfase van het terrein lijken ook hierbij aan te sluiten.

2.8 Archeologische verwachting en advies verder onderzoek

Alle verzamelde data en vaststellingen tijdens beide proefsleuvenonderzoeken leiden tot de conclusie dat het zuidelijke en westelijke deel van het terrein een zeer hoog kennis- en datapotentieel heeft dat kan leiden tot bijkomstige kennis- en/of datawinst voor de omgeving van Oostkamp. De geplande werkzaamheden zijn van die aard dat deze een bedreiging vormen voor het bodemarchief en de aanwezige sporen. Binnen het onderzoeksgebied konden geen gebouwplattegronden worden vastgesteld, maar wel sporen van bewoning (paalkuilen). Gezien de densiteit aan en de spreiding van de aangetroffen sporen, wordt bovenop het reeds geselecteerde **zuidelijke (8 900 m²) en centraal westelijk deel van het terrein (5 091 m²), een noordwestelijk deel (1430 m²)** in het advies voor een archeologische (vervolg)onderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving opgenomen.

Op basis van de tweede fase van het proefsleuvenonderzoek kan voor het centrale en noordwestelijke gedeelte van het plangebied een advies voor vrijgave opgesteld worden. Het oostelijk deel van het terrein, alsook een deel van het zuidelijke en noordelijke gedeelte van het terrein waren reeds geadviseerd om vrij te geven. Het aanvullende advies is gebaseerd op de afwezigheid van archeologisch relevante sporen en de hoge verstoringsgraad van het terrein ter hoogte van de afgebroken boerderij in het noordwesten. Hierdoor werd de historische perceelsgrens gebruikt als afbakening van de verstoorte zone t.o.v. de zone voor verder onderzoek. Het totale areaal dat wordt opgenomen in het **advies voor vrijgave beslaat 36.641 m²**.

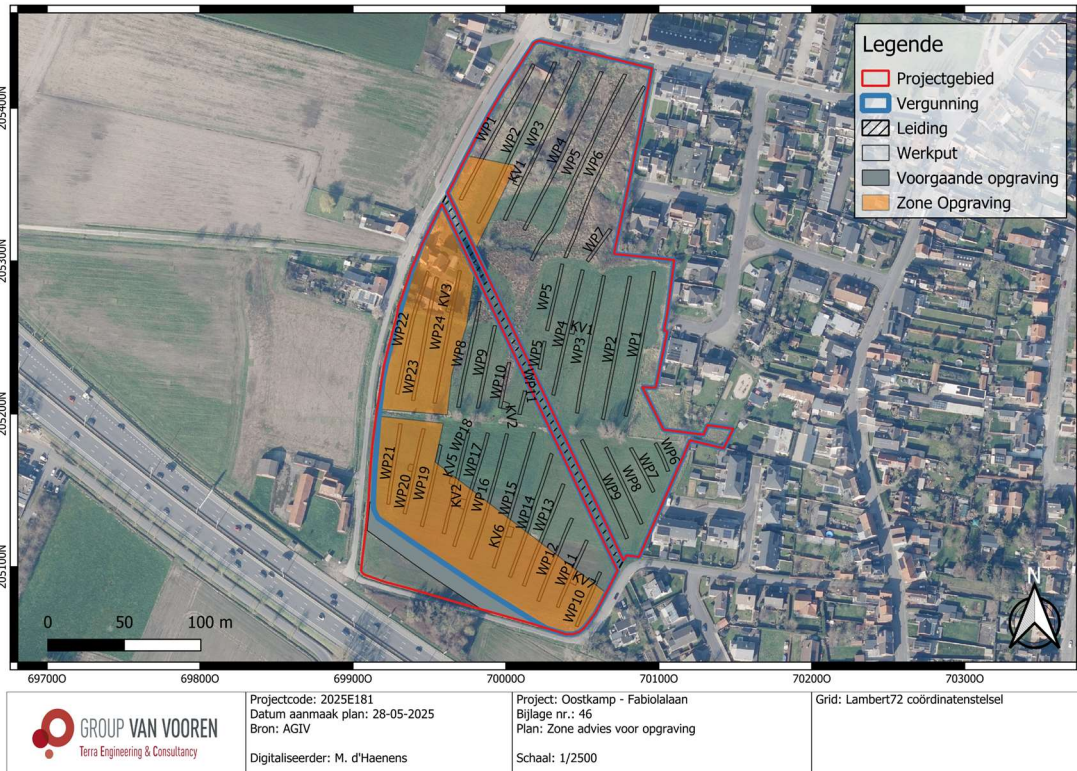

Fig. 2.35: Zone vervolgonderzoek op de meest recente luchtfoto (2024) (© AGIV).

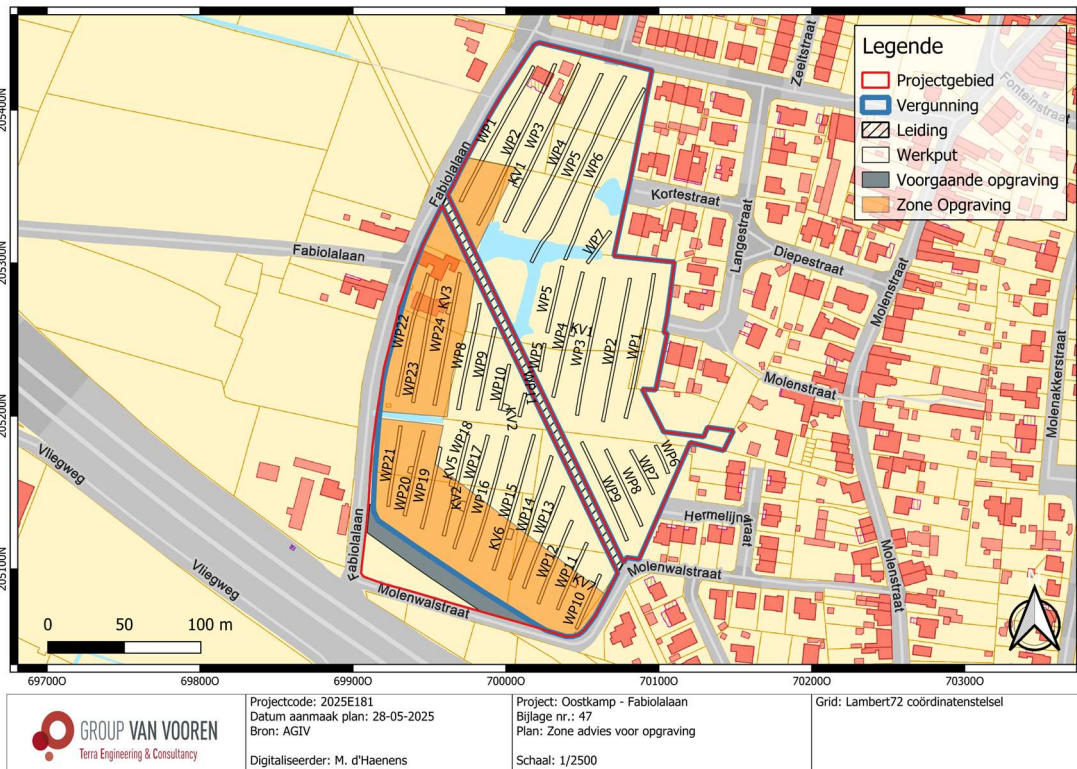

Fig. 2.36: Zone vervolgonderzoek op kadasterkaart (© AGIV).

2.9 Conclusie en beantwoording onderzoeksvragen

Alle verzamelde data en vaststellingen tijdens het proefsleuvenonderzoek leiden tot de conclusie dat het terrein een hoog kennis- en datapotentieel heeft. Er werd een relevante archeologische site vastgesteld die zou kunnen leiden tot bijkomende informatie over de omgeving van Oostkamp. Er werden over de twee proefsleuvenfasen heen 88 archeologisch relevante sporen aangetroffen die zouden kunnen wijzen op de aanwezigheid van een archeologische site uit de Middeleeuwen en uit de IJzertijd/Romeinse periode. Verder onderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving overheen een afgebakend onderzoeksgebied is noodzakelijk en nuttig.

- **Zijn er archeologisch relevante sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?**
Tijdens het proefsleuvenonderzoek uit fase één werden er 44 spoornummers uitgedeeld. Ook in fase twee werden er 44 spoornummers uitgedeeld. Deze sporen bevinden zich allemaal op de drogere bodems in het zuiden en westen van het terrein. Het lijkt erop dat er zowel sporen uit de Volle Middeleeuwen als sporen uit de IJzertijd/Romeinse periode aanwezig zijn. De vastgestelde sporen uit de Romeinse periode zijn reeds meer uitgelopen en dus bleker van kleur.
- **Wat is de bewaringstoestand van de sporen?**
De bewaringstoestand van de aangetroffen sporen was goed te noemen, al is een opgraving in een drogere periode wel legio.
- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?**
Doordat reeds duidelijk werd door de reeds uitgevoerde aanpalende opgraving dat we te maken hebben met een meerperiodensite met een of meerdere boederijerven, werd er geopteerd om geen kijkvensters aan te leggen om gebouwplattegronden te verifiëren. De kijkvensters werden gebruikt om de vastgestelde site af te bakenen. Bijgevolg werden er tot nog toe geen structuren vastgesteld, al zullen deze zeker aanwezig zijn. Er kan wel reeds gesteld worden dat verschillende (paal)kuilen gegroepeerd of in rijen voorkwamen.
- **Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?**
Neen.
- **Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?**
Op het terrein kon er vastgesteld worden dat er duidelijk drogere gronden aanwezig waren aan de westelijke, zuidelijke en zuidoostelijke randen van het terrein. Deze bodems vertonen duidelijke oxidatieverschijnselen met een geeloranje kleur tot gevolg. Het is op deze drogere gronden dat er archeologische waarden werden vastgesteld. Deze situatie wordt ook min of meer weerspiegeld op de bodemkaart en het Digitaal Hoogtemodel.
- **Kan een archeologische site uitgesloten worden?**
In de oostelijke en centrale zones van het terrein zijn duidelijk geen archeologische waarden aanwezig. Deze gronden waren dus ook in het verleden waarschijnlijk te nat om te bewonen.
- **Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?**
Er werden opvallend veel greppels met een O-W-oriëntatie vastgesteld. Deze greppels dienden waarschijnlijk voor de afwatering van het terrein.

- **Zijn er vondsten en/of sporen te linken aan het onderzoek dat uitgevoerd werd op de percelen ten noorden van de Olieboomstraat?**

De sporen in het westen van het terrein (zowel uit fase 1 als 2) lijken aan te sluiten bij de Romeinse waarden van de archeologische vooronderzoeken aan de Olieboomstraat.

- **Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?**

Gezien de densiteit aan en de spreiding van de aangetroffen sporen, worden het zuidelijke (8 900 m²), centraalwestelijke (5 091 m²) en noordwestelijk deel van het terrein (1430 m²) in het advies voor een archeologische (vervolg)onderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving opgenomen.

Bibliografie

Literatuur

DOUCET, A., S. MORTELMANS, W. DECRAMER, 2025: *Nota, uitgesteld vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem, Oostkamp - Fabiolalaan Fase 1*. TEC nv, Sint-Truiden.

POLFLIET B. & F. SLABBINCK, 2023. *Fabiolalaan – Molenwalstraat (Oostkamp, West-Vlaanderen). Nota – Vooronderzoek met ingreep in de bodem (proefsleuven)*. Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge.

VAN GOIDSENHOVEN W., 2022. *Fabiolalaan – Molenwalstraat (Oostkamp, West-Vlaanderen). Archeologienota – Bureauonderzoek (Fase 0). Deel 2: Programma van Maatregelen*. Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge.

VERGAUWE B., 2023. *Oostkamp Aquafin OKP3039. Nota. Verslag van Resultaten – Landschappelijk Bodemonderzoek*. Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge.

WILLAERT A., 2022. *Fabiolalaan – Molenwalstraat (Oostkamp, West-Vlaanderen). Archeologienota – Bureauonderzoek (Fase 0). Deel 1: Resultaten van het Bureauonderzoek*. Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge.

Websites geraadpleegd in juni '25

www.geopunt.be

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

<https://inventaris.onroerendergoed.be/>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 19 juni 2025.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	#SIGN_ADO
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	#SIGN_WDC
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	#SIGN_MDI
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	#SIGN_SMI
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	#SIGN_KVV

Bijlagen

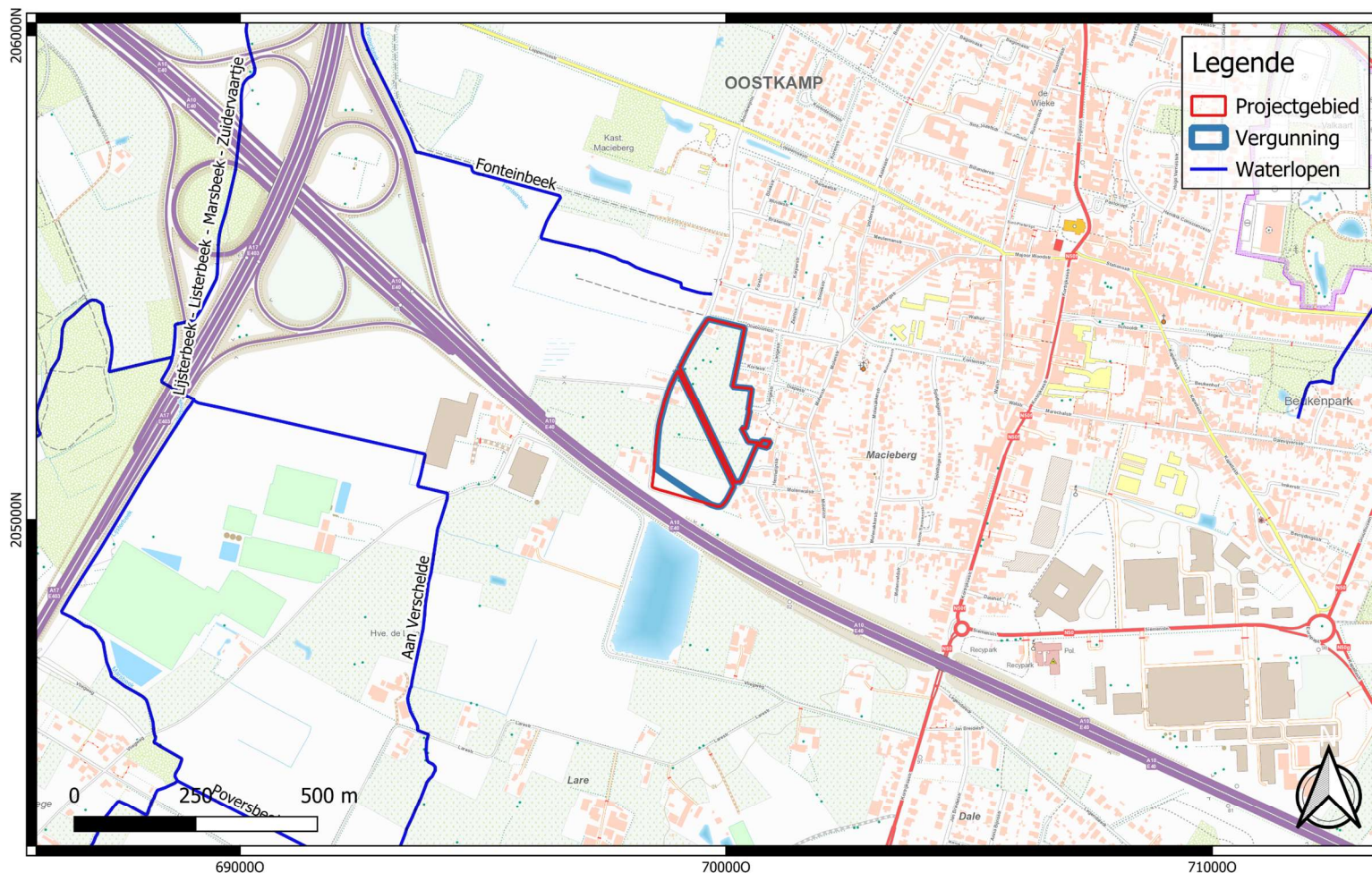
- Bijlage 1 : Plannenlijst
- Bijlage 2 : Profielinventaris
- Bijlage 3 : Foto-inventaris
- Bijlage 4 : Spoorinventaris
- Bijlage 5 : Vondstinventaris

Bijlage 1 : Plannenlijst

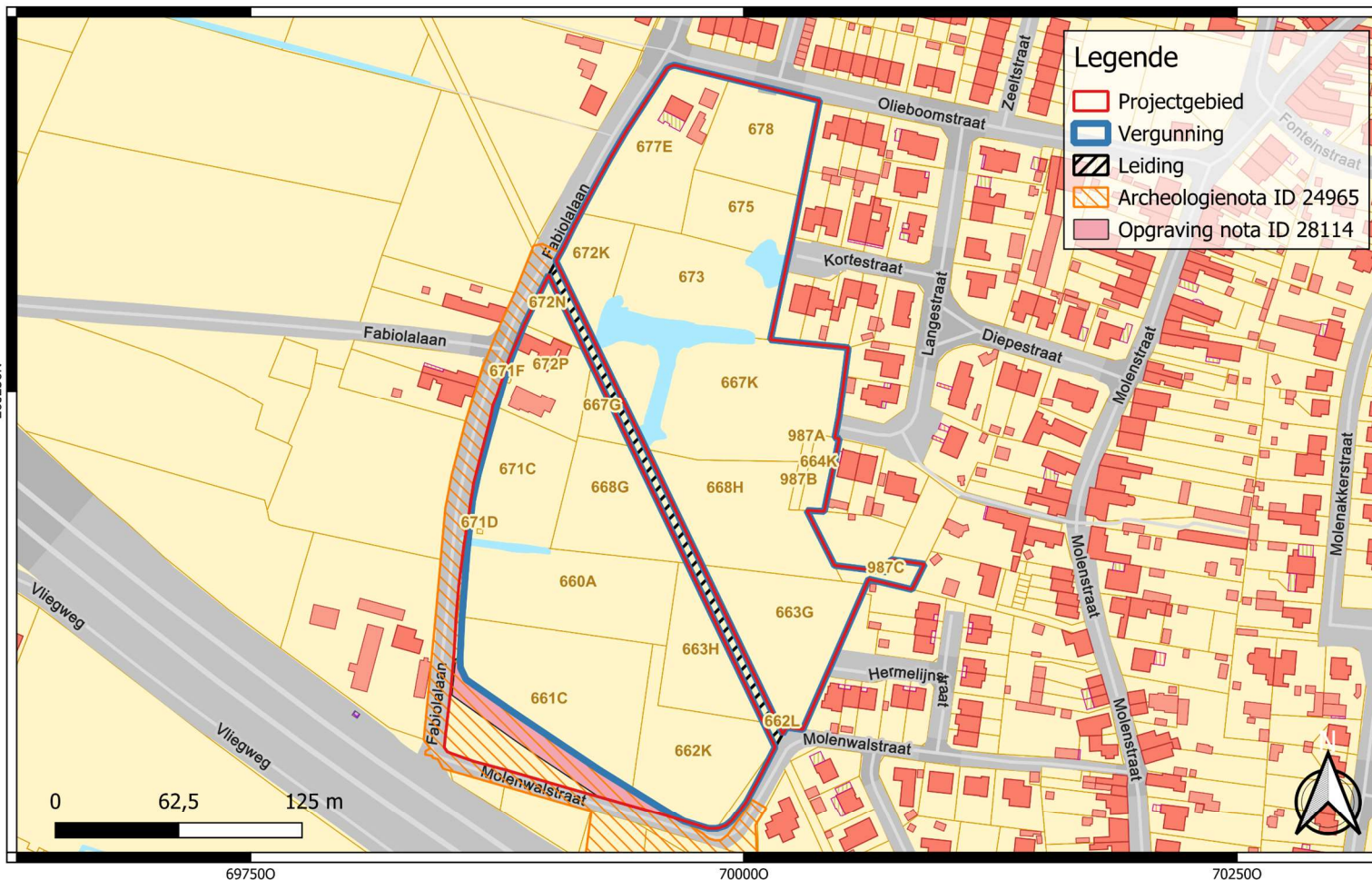

GROUP VAN VOOREN

Terra Engineering & Consultancy

 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025A131 Datum aanmaak plan: 11-02-2025 Bron: NGI Digitaliseerder: A. Doucet	Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 01 Plan: Topografische kaart 2017 Schaal: 1/10000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	--	---	------------------------------------

 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025A131 Datum aanmaak plan: 11-02-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: A. Doucet	Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 02 Plan: Kadaster Schaal: 1/2500	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	---	--	------------------------------------

GROUP VAN VOOREN

Terra Engineering & Consultancy

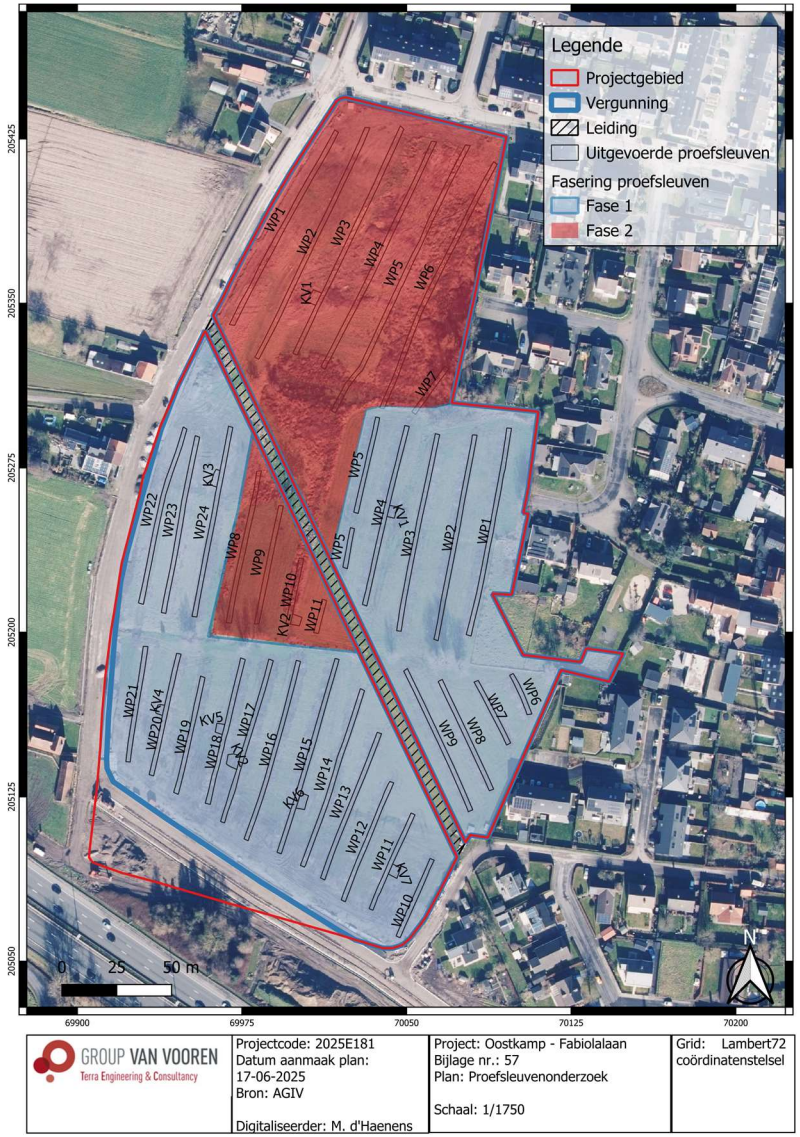

Projectcode: 2025A131
Datum aanmaak plan: 11-02-2025
Bron: AGIV
Digitaliseerder: A. Doucet

Project: Oostkamp - Fabiolalaan
Bijlage nr.: 03
Plan: Luchtfoto meest recent
Schaal: 1/2500

Grid: Lambert72 coördinatenstelsel

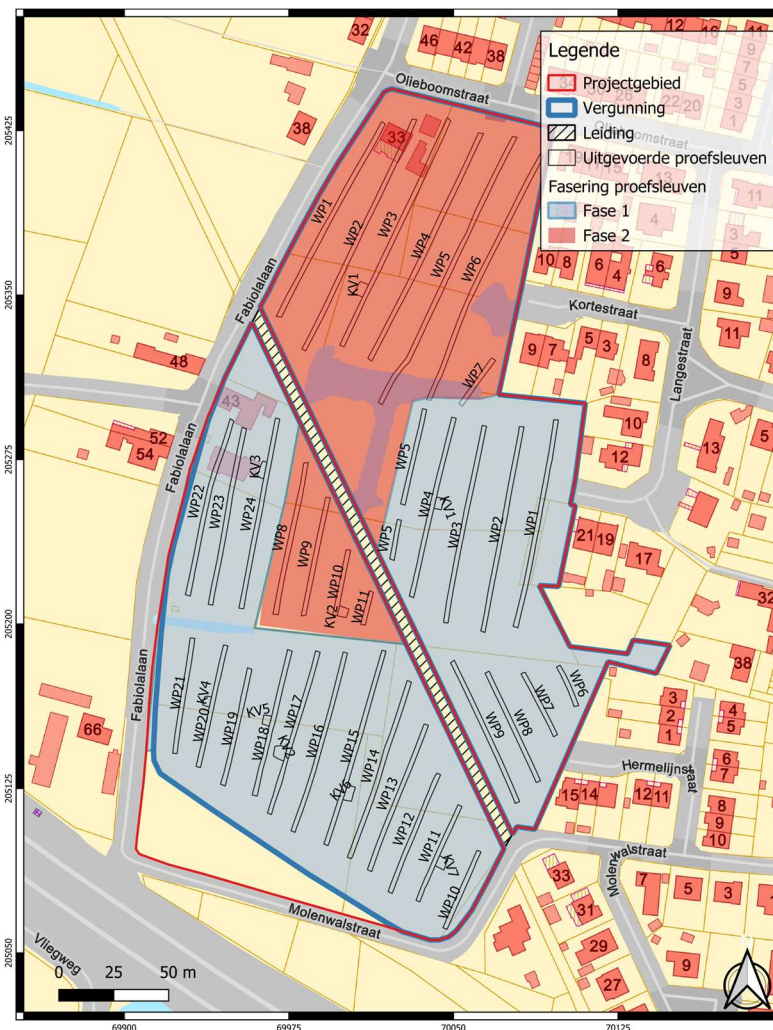

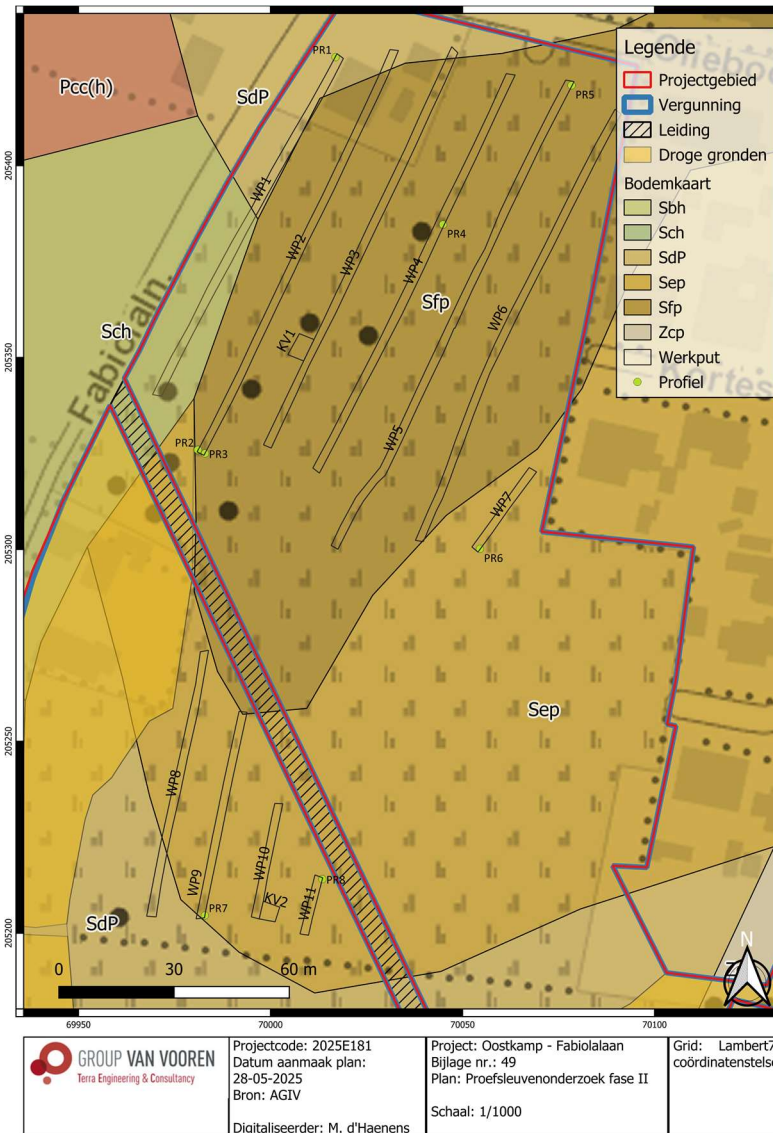
Projectcode: 2025E181
 Datum aanmaak plan:
 17-06-2025
 Bron: AGIV
 Digitaliseerder: M. d'Haenens

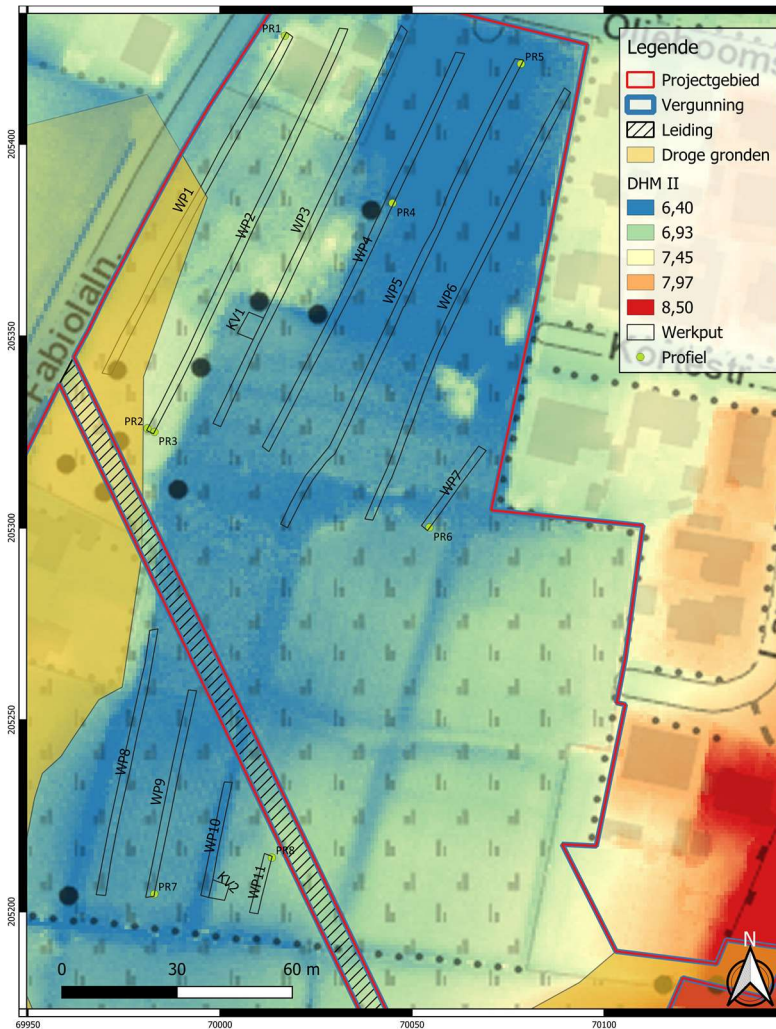
Project: Oostkamp - Fabiolalaan
 Bijlage nr.: 57
 Plan: Proefsleuvenonderzoek
 Schaal: 1/1750

Grid: Lambert72
 coördinatenstelsel

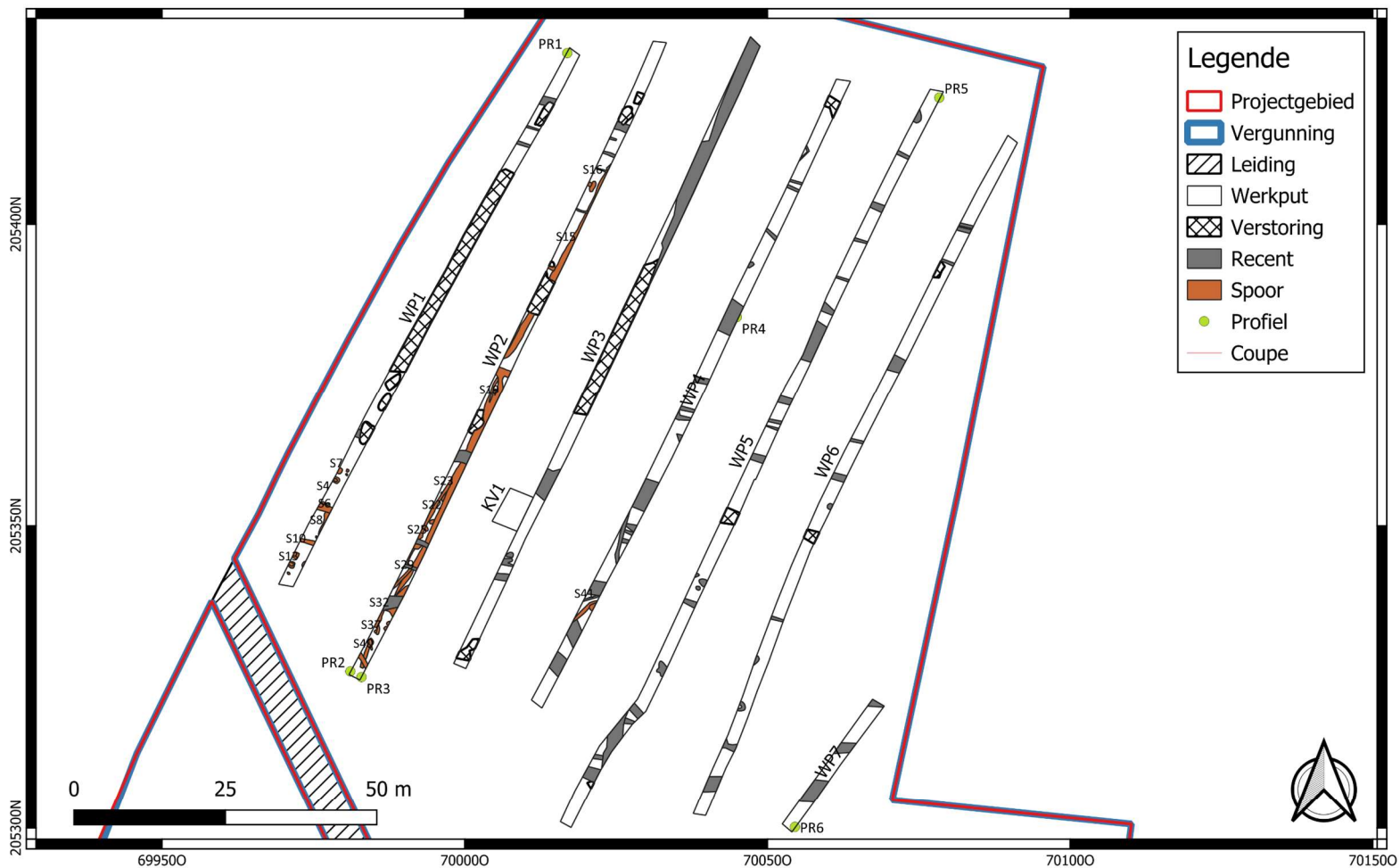

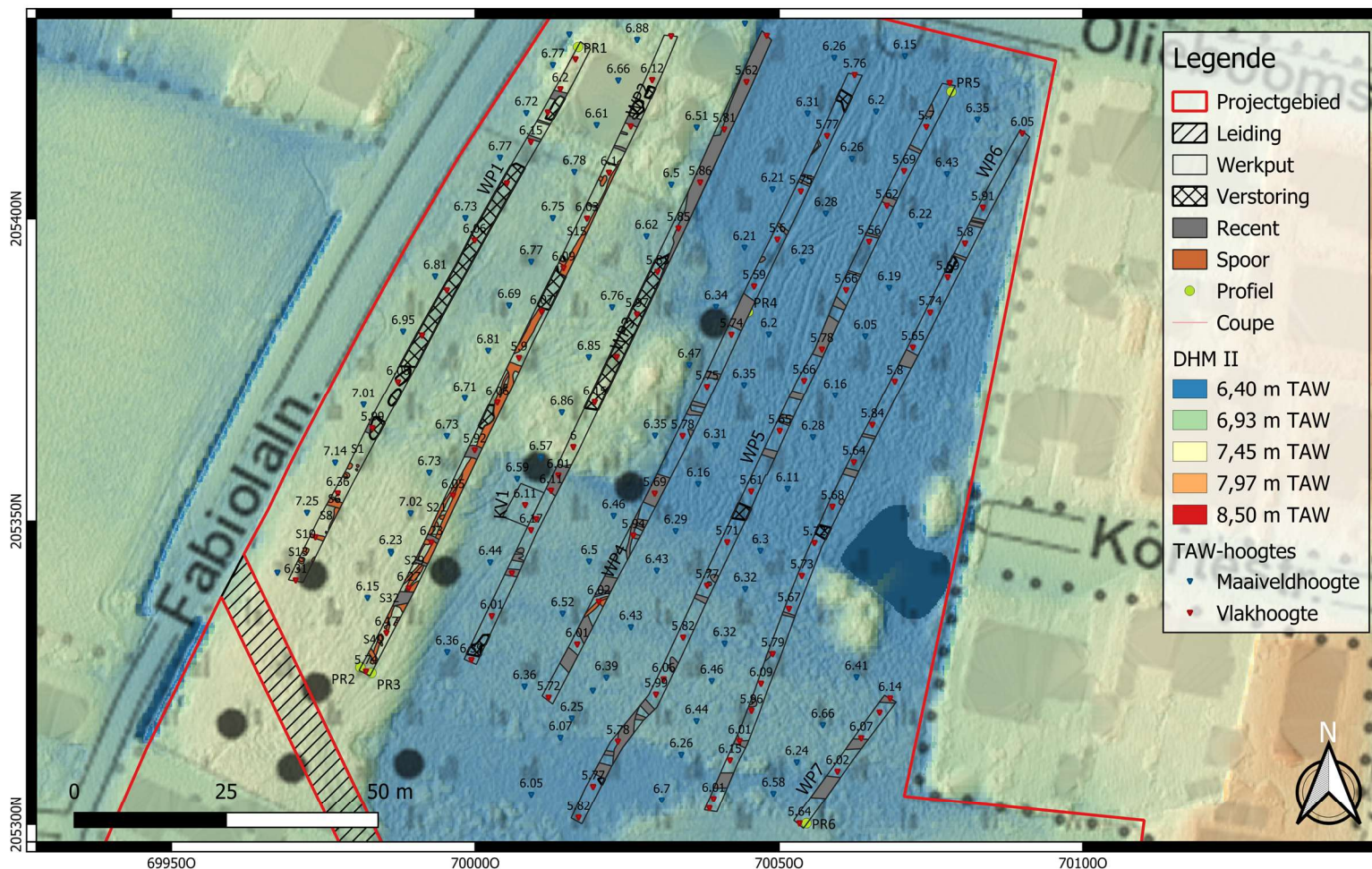

	<p>Projectcode: 2025E181 Datum aanmaak plan: 28-05-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: M. d'Haenens</p>	<p>Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 50 Plan: Proefsleuvenonderzoek fase II Schaal: 1/1000</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
---	--	---	---

Legende

- Projectgebied
- Leiding
- Werkput
- Verstoring
- Recent
- Spoor
- Profiel
- Coupe

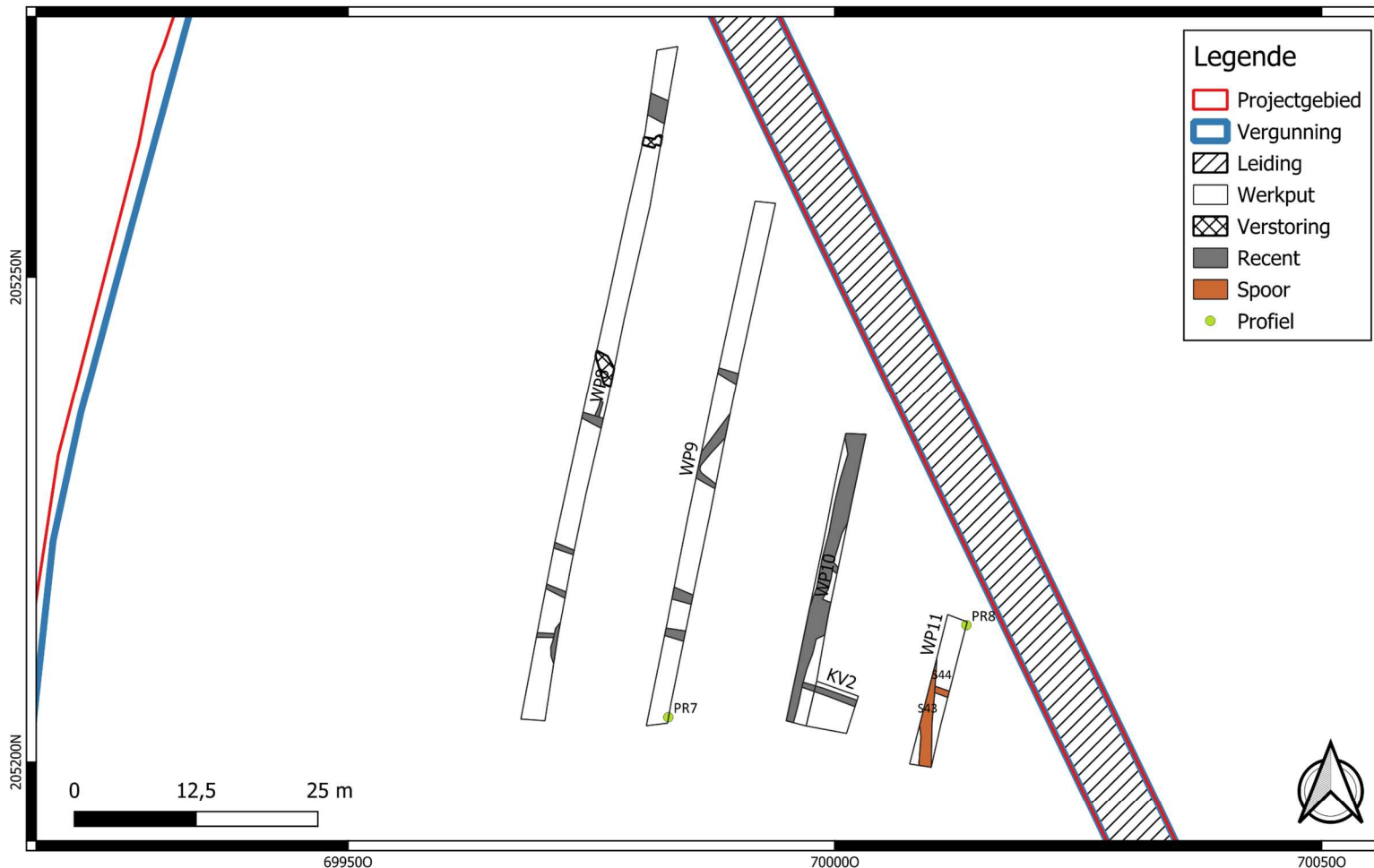
DHM II

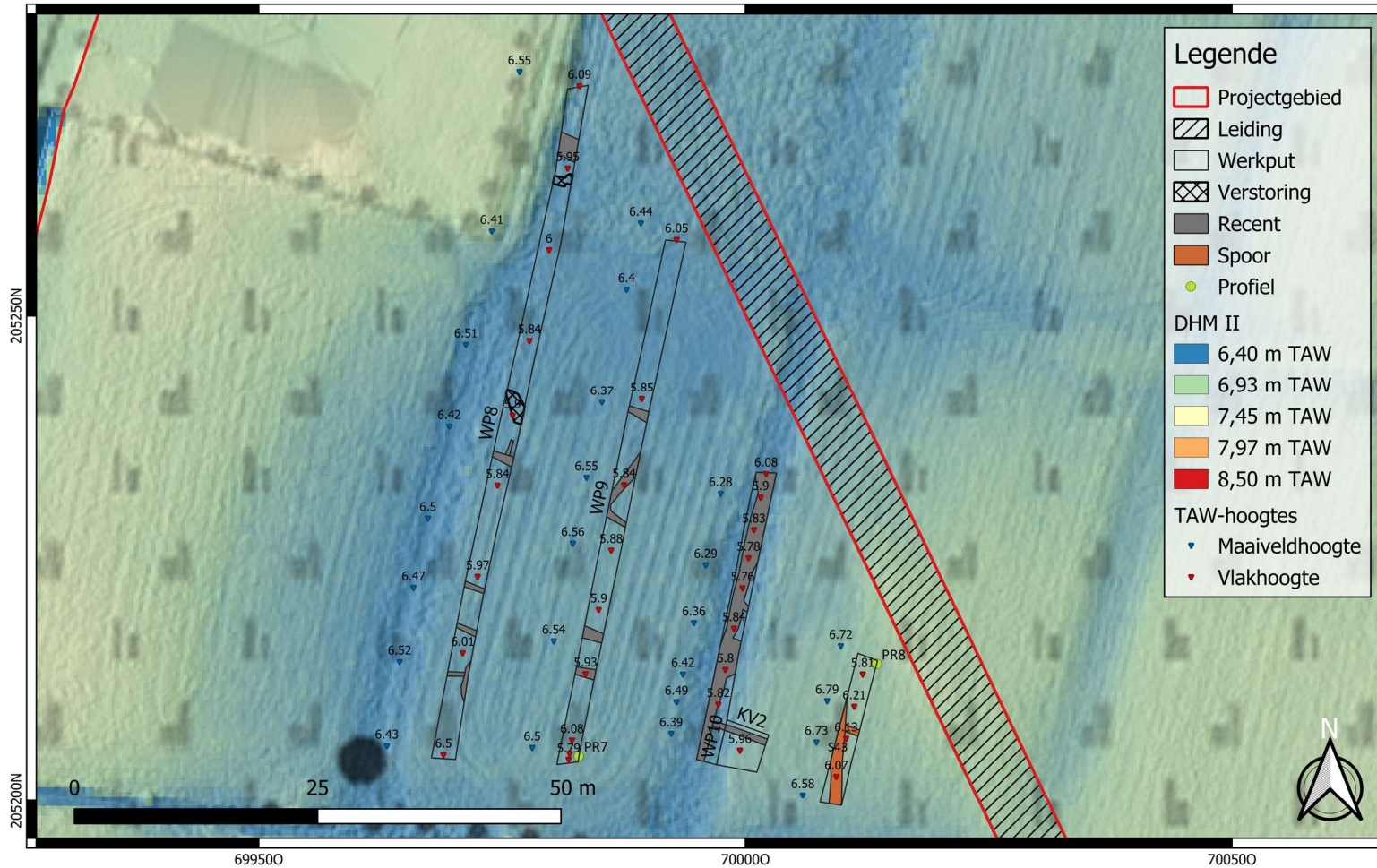
- 6,40 m TAW
- 6,93 m TAW
- 7,45 m TAW
- 7,97 m TAW
- 8,50 m TAW

TAW-hoogtes

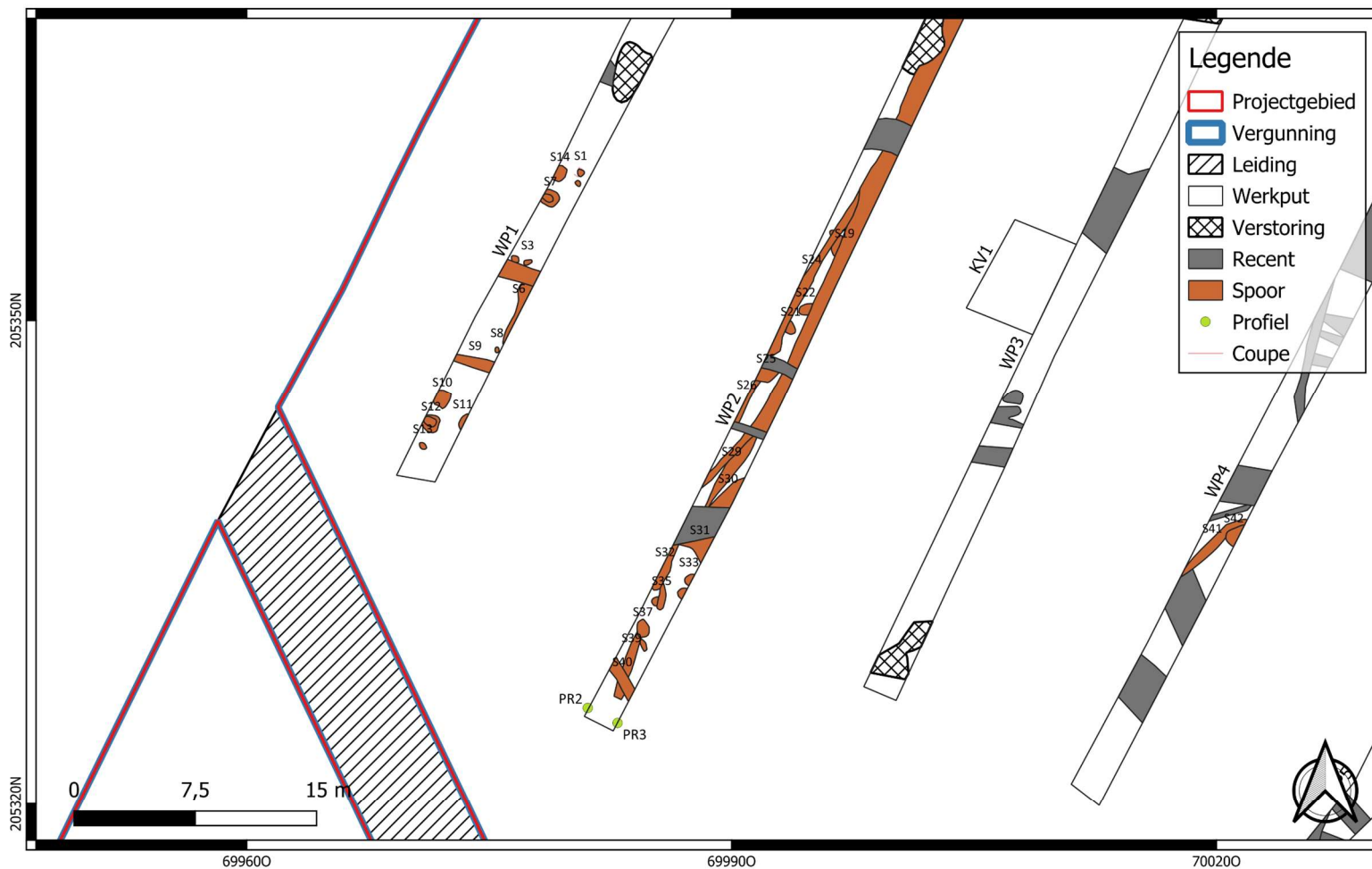
- ▼ Maaiveldhoogte
- ▼ Vlakhoogte

	<p>Projectcode: 2025E181 Datum aanmaak plan: 13-06-2025 Bron: AGIV</p> <p>Digitaliseerder: M. d'Haenens</p>	<p>Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 55 Plan: Proefsleuvenonderzoek Fase II</p> <p>Schaal: 1/800</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
---	---	---	---

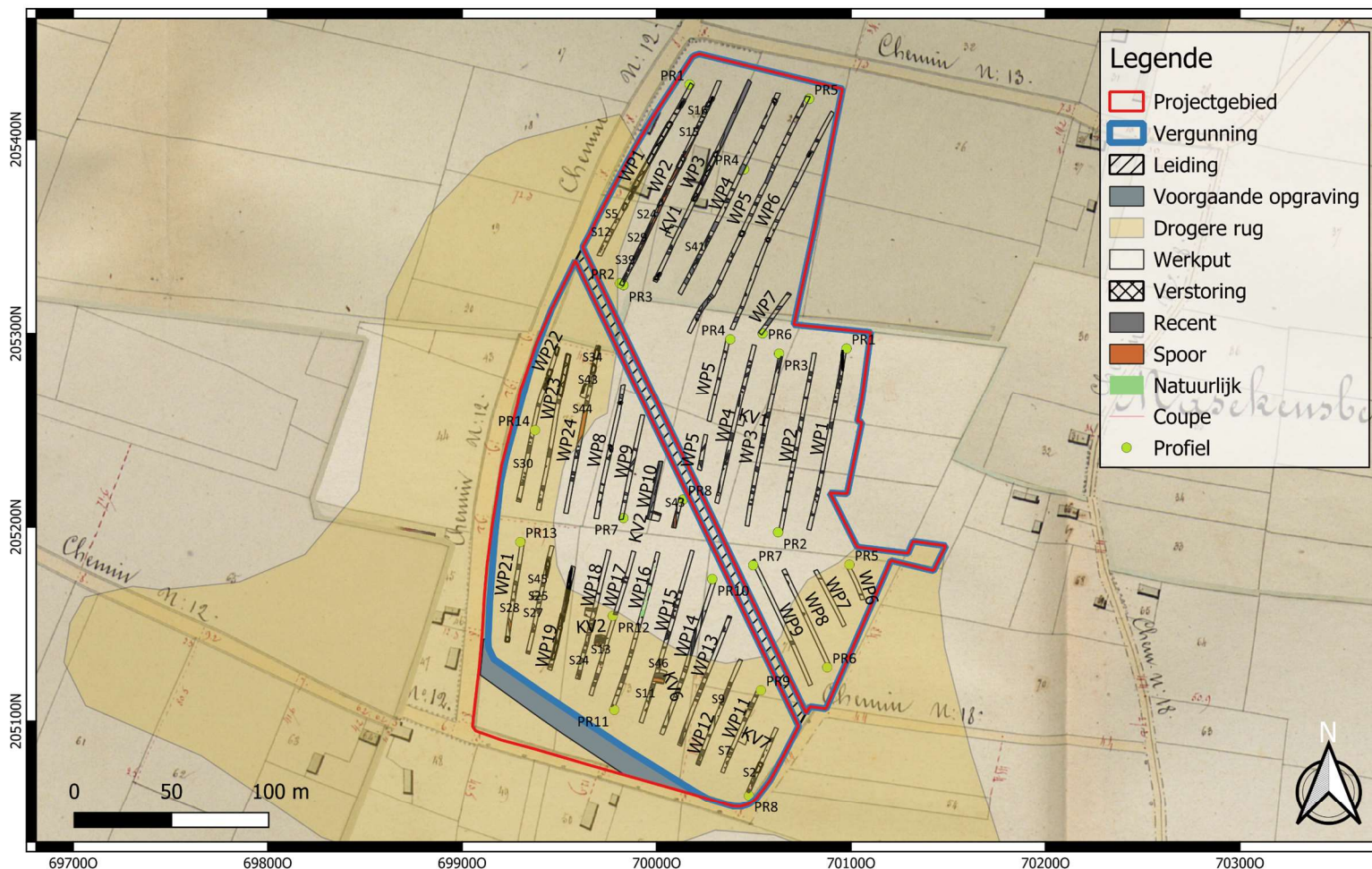

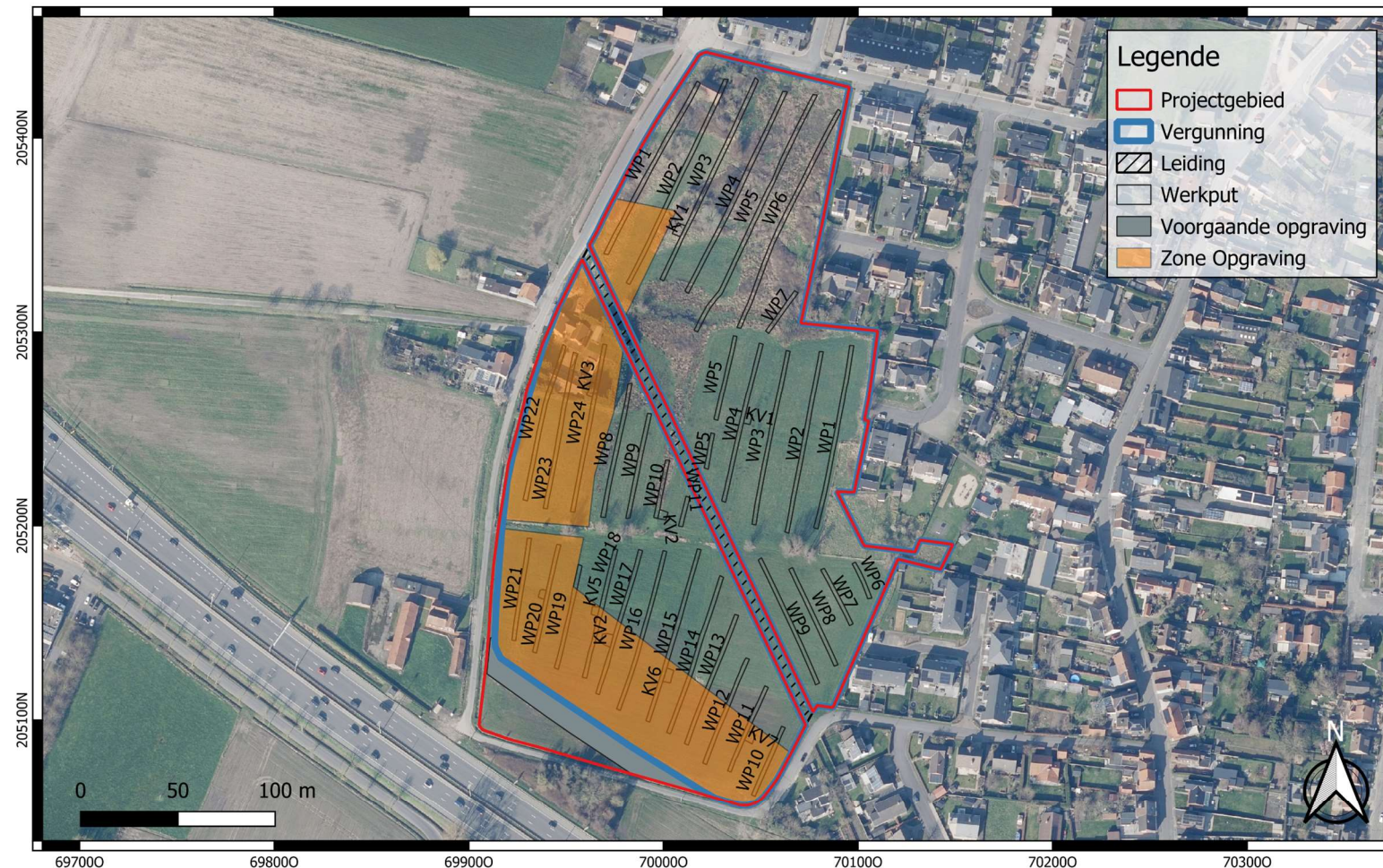
	<p>Projectcode: 2025E181 Datum aanmaak plan: 13-06-2025 Bron: AGIV</p> <p>Digitaliseerder: M. d'Haenens</p>	<p>Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 56 Plan: Proefsleuvenonderzoek Fase II</p> <p>Schaal: 1/500</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
---	---	---	---

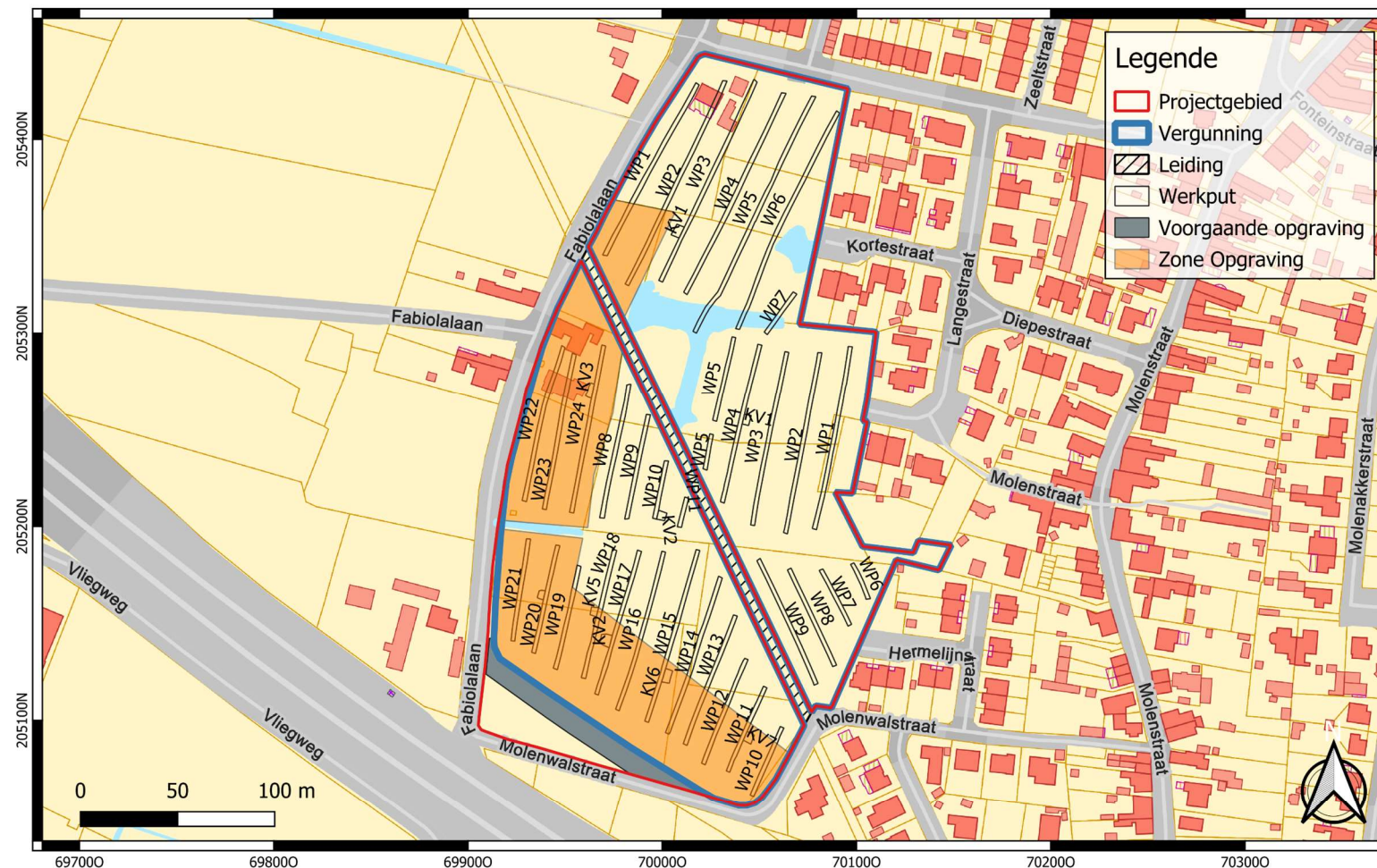
	<p>Projectcode: 2025E181 Datum aanmaak plan: 28-05-2025 Bron: AGIV</p> <p>Digitaliseerder: M. d'Haenens</p>	<p>Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 44 Plan: proefsleuvenonderzoek Fase II</p> <p>Schaal: 1/300</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
---	---	---	---

	<p>Projectcode: 2025E181 Datum aanmaak plan: 28-05-2025 Bron: AGIV</p> <p>Digitaliseerder: M. d'Haenens</p>	<p>Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 45 Plan: proefsleuvenonderzoek Fase I en II</p> <p>Schaal: 1/2500</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
---	---	---	---

	<p>Projectcode: 2025E181 Datum aanmaak plan: 28-05-2025 Bron: AGIV</p> <p>Digitaliseerder: M. d'Haenens</p>	<p>Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 46 Plan: Zone advies voor opgraving</p> <p>Schaal: 1/2500</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
---	---	---	---

	<p>Projectcode: 2025E181 Datum aanmaak plan: 28-05-2025 Bron: AGIV</p> <p>Digitaliseerder: M. d'Haenens</p>	<p>Project: Oostkamp - Fabiolalaan Bijlage nr.: 47 Plan: Zone advies voor opgraving</p> <p>Schaal: 1/2500</p>	<p>Grid: Lambert72 coördinatenstelsel</p>
---	---	---	---

Bijlage 2 : Profielinventaris

Bijlage 3 : Foto-inventaris

Bijlage 4 : Spoorinventaris

Bijlage 5 : Vondstinventaris

